

MAGYARORSÁG

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP

ELŐFIZETESI ÁRAK:

Helyben: Egy óra kor. 1.—	Vidékre: Egy óra kor. 1.20
Negyedévre — — — — 3.—	Negyedévre — — — — 3.60
Félévre — — — — 6.—	Félévre — — — — 7.—
Egész évre — — — — 12.—	Egész évre — — — — 14.—

Egyes szám 4 fillér, vidéken 6 fillér.

A lap megjelenik hétfő kivételével minden nap

Kéziratokat nem ad vissza a szerkesztőség.

Telefon száma 54-67.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL

Budapest, VIII., Szentkirályi-utca 28.

Hirdetések petit számítással, díjszabás szerint.

Apró hirdetések ára: egy szó 4 fillér, vastagabb betűvel 8 fillér.

Kamarilla?

Budapest, július 4.

Alig egy héttel ezelőtt még legszélsőbb kormánypárti újságok most egyetérve a báró Bánffy Dezső lapjaival, hirdetik, dobolják, hogy a kamarilla uralma ismét megkezdődött Magyarországon. Hogy a katonai uralom összeesküött a bécsi udvari körökkel Magyarország alkotmányára ellen. Hogy Bécsben a császári palotában olyan a helyzet, mint volt a belgrádi konakban: katonák, katonatisztek parancsolnak, nem a felség. A protestáns papokat szinte lázadásra hívják fel az új miniszterelnök kormányzata ellen. Prédikálnak, hívják fel a nép figyelmét, hogy veszélyben a haza! A hazát, a korszellem fogalmát ismerni nem akaró szocialisták szintén a volt bán, ma kormányelnök, magyarországi kormányzata ellen izgatnak. Utcái, de most már a rendőrség által letépett plakátokon támadják, hogy minden jog esküdt ellensége, a szabadság böhérja és tudja a gondviselés, hogy mi minden nem egyéb. A kormánypárt nincs összedrótözva, a függetlenségi párt is szétdarabozott, úgy, hogy azt sem lehet többé úgy régi egészében összeírni. Egyik fele rendet, másik fele további harcot akar. Szóval nincs meg a békesség, sőt nagyobb a gabalyodás, mint volt valaha.

Mi a magunk részéről mindig azon az alapon állunk, hogy a magyar haza és fajszeretnek kell a mindenkorai politikai irányzat fundamentumának lenni. Gróf Khuen-Héderváry Károly husz esztendeig volt horvát bán, törve beszéli magyar nyelvünket, de azért magyar hazafinak vallja magát. Mi várakozó álláspontot foglalunk el kormányzatával szemben, de hogyha csak egyszer is a mi magyarságunk, magyar érzelmünk, nyelvünk, jogos nemzeti aspirációink ellen törne, velünk és hisszük a szabadelvű párt nemzeti részével is szemben találná magát. Ezt eddig nem eselekedte és hisszük, hogy a jövőben sem fogja eselekedni, mert be kell látnia, hogy Magyarországon, csak magyar nemzeti irányu és az alkotmányos szabadságokat tisztelni tudó kormányzat lehetséges. Minden más irányu kormányzatot elseperne itt a nemzeti szenvedelmeknek esetleg forradalommal is kiélesedhető vihara.

De hát mikor még erőszakosság nincs, miért kiabálnak itt a magukat hazátlanoknak, nemzetközieteknek valló szocialistákkal összeszövetkezett sajtóorganiáknak a kamarilla uralmáról? Miért? A dolgnak faji és felekezeti háttere van. A volt bán katolikus ember, nem tagja a lipótvárosi kaszinónak, hát azért agyon kell ütni, mielőtt még a miniszterelnöki széken politikai lélekzetvételhez jutott volna. Félnék tőle, hogy erőlyesen elbánik a hazafiatlanság elveit hirdető, a népet ámitó szocializmussal, hát természetesen azért is agyon kell ütni. Bizonyosra veszik, hogy azokat bizonyos libazsiros pennákat nem veszi

igénybe, sem Budapesten, sem Bécsben s még a «Neue Freue Presse» budapesti kirendelt-ségével sem ölelkezik össze. Hát ezért még háromszorosan agyon kell verni. Mindebből azt látjuk, hogy az új kormány kinevezésével bizonyos érdekek kielégítetlenek maradtak, bizonyos előnyök szappanbuborékokká váltak, a nemzetközietek közelebbi dulakodása vége felé jár, most azért a nagy riadalom Jeruzsálemben. Ezért nem rettennek vissza még attól sem, hogy a felekezeti villongások üszkével felgyujtsák Magyarországot, amint bizonyos részről a gyujtogatást már régen próbálják.

Hát tisztelt urak, mindenestre még várni kellett volna egy kissé. Gróf Khuen-Héderváry miniszterelnökségéből, ha nemzetietlen, alkotmányos szabadságellenes irányzat pattanna ki, akkor igenis tiltakozni fog a nemzeti akarat ökleivel. De míg ezt nem látjuk, addig legyünk némi türelemmel. Nagy dologra vállalkozott, ha azt a magyar érdekek — ha nem is bizonyos felekezeti érdekek — javára oldja meg, ne méltóztassék őt mindjárt agyonütni. Az idők ugys bontogatják szárnyaikat. Ha meglesz a költségvetés, új választás lesz s a nemzetnek léssen alkalma megnyilatkozni gróf Khuen-Héderváry mellett, vagy ellen. Ha a választás azután békés, tisztességes, korrupciómentes lesz, akkor jó lesz minden. S akkor azért, mert mondjuk például, hogy Weisz Berthold nem kapja meg az ó-budai mandátumot, még nem szükséges besorozni, fölfegyverezni egy forradalmi gárdába a mi derék kétségtelenül hazafias érzésű református papjainkat.

A politikai harctérről.

Budapest, jul. 4.

Az ujonc-javaslatok.

A képviselőház véderő-bizottsága tegnap délután ülést tartott, melyen az ujoncjutalék megállapításáról és megajánlásáról szóló törvényjavaslatokat tárgyalta. Jelen volt az ülésen gróf Khuen-Héderváry miniszterelnök és Kolossváry Dezső honvédelmi miniszter is s a vita során gróf Khuen-Héderváry hosszabb beszédet mondott a katonai kérdésekről. Szólt a többi közt a minap visszavont javaslatokról s kijelentette újból, hogy e javaslatban foglalt követeléseket elhalasztották a végleges véderő-reform idejéig. A nemzeti követelésekre vonatkozólag kijelentette, hogy a kormány magáévá teszi a régi kormánynak ebben a tekintetben elfoglalt álláspontját. Nagyon érdekes volt ezen az ülésen a néppártnak Udvarý Ferenc által kifejtett álláspontja, melyben a nemzeti követeléseket szaporítja, még pedig határozottan a magyar érdekek javára. A bizottság a jövő szerdán folytatja a vitát.

Az ülésen, mely délután öt orakor kezdődött, báró Podmaniczky Frigyes elnökölt; ott volt még az ülésen Gromon Dezső államtitkár, Szirmay Sándor alezredes és Payr Vilmos osztálytanácsos.

Az ülés elején báró Podmaniczky melegen üdvö-

zölte Kolossváry Dezső honvédelmi minisztert, akinek működése elé a legszebb reményekkel néz. (Zajos éljenzés.) Kolossváry Dezső honvédelmi miniszter megköszönte a nem remélt ovációt és biztosította a bizottságot legjobb törekvéseiről, amelyekkel a közjót óhajja előmozdítani. Kéri e törekvéseiben a bizottság támogatását. (Zajos éljenzés.) Attérve a napirendre, Münnich Aurél előadó ismertette a javaslatokat, amelyek az ujoncjutalékot az eddigi számban állapítják és ajánlják meg és amelyeket a bizottságnak elfogadásra ajánl.

Udvarý Ferenc: A törvényjavaslatokat elfogadja, mert a kormány nem kíván több ujoncot, mint az előbbi években. Szükségesnek látja Kolossváry miniszterhez azt a kérdést intézni, hogy a majdan berterjesztendő véderő-javaslatban van-e szándéka a kormánynak a következő 12 kérdést megoldani és pedig: I. A két éves katonai szolgálatot oly módon javaslatba hozni, hogy az országra nézve az abból származó költség és ujonctöbblet, gazdasági és pénzügyi szempontból elviselhető legyen? II. Mikor szándékozik a kormány a magyar tiszteket a magyar ezredkebe áthelyezni? III. A magyar államiságnak megfelelő magyar jelvény kérdését hogyan képzei a kormány a magyar ezredkeben, a magyar nemzet méltóságának megfelelőleg megoldani? IV. A magyar katonai nevelőintézetekben az alapítványi helyek élvezetére vonatkozólag hajlandó-e a kormány arról gondoskodni, hogy azokban kizárólag csak magyar honos ifjak részesülhessenek; és az iránt intézkedni, hogy a magyar katonai nevelőintézetekben a tanítás magyar nyelven eszközöltessék, különös figyelemmel arra, hogy a tanyanyag egyöntetű legyen a középiskolák tantervével. V. A honvédség és a közös hadseregben szükséges magyar tiszti létszám folytonos kiegészítése céljából hajlandó-e a kormány a Ludovika-akadémiát és az egyéb magyar katonai intézetet odafejtéseni, hogy az igényelhető létszám ezen intézetekben nevelt magyar ifjakkal legyen pótolható. VI. A magyar vezényszónak a magyar ezredkeben leendő behozatalára milyen záros határidőt tart a kormány szükségesnek avéghől, hogy a magyarul nem tudó tisztek a honvédségnél szokásos vezényszavakat elsajátíthassák? VII. A katonai bírások a magyar ezredkeben a magyar állam hivatalos nyelvén történjék. VIII. A honvédségnek tűzérővel való ellátását hajlandó-e a kormány ugy eszközölni, amint az a közös hadseregben van és ugyanolyan új szerkezetű ágyúkkal felszerelni? IX. Az előléptetések a közös hadseregnek a magyar részében és a honvédségnek a tisztikarában olyképpen lesz-e szabályozva, hogy az az osztrák ezredkektől függetlenül, egyöntetűen és egyenlően és teljes viszonyosságban történjék? X. Szándékozik-e a kormány a póttartalékosok számát a tényleges számához viszonyítva kontingentálni? XI. Az egy éves önként sek tiszti vizsgájának a német nyelv nemtudása ne képezze akadályát arra nézve, hogy valaki tiszt lehessen a közös hadseregben? XII. Mitéle intézkedéseket kíván a kormány azon katonakötelesekre vonatkozólag életbeléptetni, akik családi vagy egyéb gazdasági okokból a póttartalékos minőségre jogosan igényt tarthatnak, az eddigi hosszadalmas és nehézkes eljárás helyett egyszerűbb és gyorsabban teljesíthető bizonyítékok beterjesztése után kizárólag csak a póttartalékba legyenek besorozva.

Bakonyi Samu és Pichler Győző a Kossuth-párt követeléseit hangoztatják és a javaslatokat nem szavazzák meg.

Bolgar Ferenc szólt azután. Ha nem vetne súlyt, ugymond, a hadsereg fejlődésére, akkor elégtételt látna a katonai javaslatok visszavonásában, mert ő már a bizottsági tárgyalások alkalmával hangoztatta a fölmerült nehézségeket és mert már akkor sokkal jobbnak tartotta volna, hogy az emelések a véderő-törvény revíziójára maradjanak. Racionális, tervszerű katonai politikát óhajtan folytatni és azt, hogy a véderő-reform keretében számoljanak az összes függő kérdésekkel. Mindezekkel részletesen

ezt nem akar foglalkozni, azonban sürgősnek tartja, hogy három tételt már is hangoztasson. Először is szeretné, ha a miniszter megígérhetné, hogy a véderő-reformot már ősszel benyújtja, amit föltétlenül szükségesnek tart, mert a katonai kérdések elintézése előtt egyéb fontos kérdéssel nem foglalkozhatunk, pedig sok fontos ügy vár elintézésre. A másik, amit szóba hoz, a nemzeti követelések kérdése. Ezek a követelések mind olyanok, amelyek csak javára szolgálnak a hadseregnek. Nem jogsult a riadalom, amelyvel Ausztriában fogadták ezeket a követeléseket. E követelések teljesítése a legalkalmasabb mód arra, hogy a hadsereget és a nemzetet a lehető legközelebb hozzák egymáshoz. A nemzeti követelések első csoportja, épp úgy, mint a második csoportja: a póttartalékosok kontingentálása, a hadsereg létszámának megállapítása, vagy hogy a magyar állampolgárok, akik tisztí rangra aspirálnak, Horvátországon kívül a magyar nyelvet bírják, mind olyan dolgok, amelyek a hadseregnek egyáltalán nem ártanak. A harmadik kérdés, amit ezúttal hangoztatni akar, a két éves katonai szolgálat, amelyet a nemzet már is nagy rokonérzéssel fogad. Erre nézve tisztába hozandó, hogy minő költségekkel járna ez a reform, mert erőnk meghaladó költségekre nem vállalkozhatunk. Számításai szerint 40-45 millió korona elég volna erre a célra. A javaslatokat elfogadják.

Gróf Kluen-Héderváry Károly miniszterelnök reflektál azokra a megjegyzésekre, amelyeket a vita során hallott. Arra a vádra, hogy miért nem adott teljes katonai programot, annak az a magyarázata, hogy a kormány mindenképp arra vállalkozott, hogy az uralkodó beteg állapotokat megszüntesse és hogy az egészséges munkálkodás útjára vezesse az országgyűlést. A közjogi ellenzék ellenvetései természetesen, mivel álláspontjuk egészen eltér a kormány álláspontjától és ha következetesen járna el, azt hiszi, nem tűzte volna ki föladatául, mint a hogy mostani fölszólalásai elárulják, hogy a hadsereg kérdésében is a mai követeléseit a 67-iki alap címén sürgesse. Azt hiszi, hogy azok vannak hivatva első sorban arról gondoskodni, hogyan erősítsék meg a 67-es alap, akik azt jónak és fontartandónak vallják, nem pedig azok, akik ezt az alapot meg szeretnék bukítani. Ezében sem volt fenyegetni, amidőn a 67-es alapot védte, de mert rajta áll emez alapon. természetesen, hogy azt minden támadás ellen megvédelmezi. Ami a hadsereget illeti, ragaszkodik azokhoz, amiket programjában mondott. Azt mondják, hogy a hadügyi kormányzat kapkod, mert követel és azután eláll követeléseitől. A hadügyi kormány követelését ma is szükségesnek tartja, azt el sem ejtette, de mért rendet akarunk állapotainkba hozni, a lehető módot választottuk, azt, hogy a követelést elhalasztottuk a végleges reform idejére; hogy a hadügyi kormányzat is lehetővé tette a kibontakozásnak ezt az útját, ez ugyan nem ok a támadásra. Tehát itt nincs szó kapkodásról, hanem igenis megfontolt, tervszerű eljárásról. A katonai vezetésnek nem lehet szemrehányást tenni, amiért terveivel a revizóra nézve mindeddig még

nem készült el. Ez egészen természetes. Az utóbbi időben egészen új eszmék merültek fel, minő a két éves szolgálat, ami nem kis dolog, miután nagyon is megfontoltan oldandó meg úgy katonai, mint pénzügyi szempontból, amely utóbbi szintén nagy súlyjal esik a mérlegbe. Bizonyos, hogy a provizóriumok nem üdvösek, de hát ezt fájjaljuk mindnyájan és leginkább fájjalja a hadügyi kormányzat, amely végleges törvény hiányában kénytelen évről-évre berendezkedni. Ami a nemzeti követeléseket illeti, téves, mintha ebben a tekintetben a kormány nem nyilatkozott volna. A kormány kijelentette, hogy az előző kormány álláspontját magáévá teszi. Ez határozott és nyílt kijelentés volt. Persze könnyű a követelő képviselő álláspontja, de ennél sokkal nehezebb a kormányé, amelynek végleges nyilatkozatot adnia lehetetlen addig, amíg végleges megállapodás nincs. Amit a kormány ígér, azt meg kell tartania, a komoly felelősség ezt magával hozza és éppen ezért azt hiszi, hogy adott nyilatkozata megnyugtathatja a bizottságot. A katonai büntető eljárásról nyilatkozik majd a szakminiszter is, de jelentheti, hogy ez a reform örvedetesen előrehaladt stádiumban van. Kijelenti továbbá, hogy szívesen vesz minden, bár felfogásával ellenkező megjegyzést is s a hadügyi kormányzatot mindig bőven fogja informálni, ami magától értődik, de azután az is, hogy ellenkező álláspontját is mindig nyíltan és őszintén meg fogja mondani. A figyelmébe ajánlja azonban a bizottságnak, hogy ezt a javaslatot fölszólalásos komplikálni mindentéle kérdéssel, mert így megnehezítjük a főcél, a gyors kibontakozást az ország súlyos helyzetéből. Egyébként is a végleges szervezés alkalmával módunkban lesz, hogy ezeket a kérdéseket megvitassuk, amint ezeknek elintézése a végleges szervezésre is tartozik. Ajánlja tehát, hogy a javaslatokat, amelyeknek rendeltetése, hogy a rendes állapotok helyreállítását előmozdítsák, a bizottság fogadja el. (Helyeslés.)

A bizottság itt a vitát megszakította s a tárgyalás folytatását szerdára halasztotta.

A függetlenségi pártból.

Malatinszky György országgyűlési képviselő a következő sorok közzétételére kért fel bennünket:

A «Független Magyarország» július 3-iki számában nevémet azon függetlenségi képviselőtársaim nevei közt olvastam, akik a pártunk egyhangulag hozott határozatával utólag ellentétbe helyezkedtek.

Kijelentem, hogy ezen értesítés téves, mert a párt-határozatot magamra kötelezőnek ismerem és nem tartozom azok közé, akik ennek ellenére az obstrukciót folytatni akarják.

Uj párt.

Eötvös Károly országos képviselő és hű társa, Olay Lajos szövetségre szólították fel a szociáldemokratákat, hogy velük egy új pártot alakítsanak. Mint pozitív hírt, maga Olay Lajos terjesztette ma

ezt a képviselőház folyosóján s e csatlakozást, illetve az új pártalakulást ahhoz a föltételhez kötik, ha a szociáldemokraták elfogadják Eötvös feltételeit. Arról azonban Olay nem nyilatkozott, hogy mik azok a feltételek, amelyek elé Eötvös állítani akarja a szociáldemokratákat.

Mindenesetre érdekes jelensége ez az új párt alakulása a mai politikai és társadalmi állapotoknak. Mert utóvégre abban nem találunk semmit, ha akár Eötvös Károly, vagy Olay Lajos barátkoznak a szociáldemokratákkal, ami természetesen nem a szociálistákra jellemző, hanem Eötvösre és Olayra. A képviselőház mai ülésén Olay már mint a szociálisták védője lépett fel s kijelentette, hogy törekvéseiket nagy részben elfogadja.

Mint jelenséget, regisztráljuk az új pártalakulást, hozzászólásunkat fentartjuk arra az esetre, amikor kidolgozott, kész programmal fognak a nyilvánosság elé lépni. Annyit azonban megjegyzünk, vajjon ez a szövetekezés megegyezik-e majd azzal a közjogi elvvel, melynek Eötvös Károly évtizedeken keresztül harcosa, hogy ne mondjuk vezére volt?

A verbászi és temesvári választás.

A verbászi kerületben a függetlenségi párt jelöltje dr. Kemény Miklós visszalépett, mivel a függetlenségi párt kiküldött tagjai Kelemen Béla és Malatinszky György országgyűlési képviselők beállták, hogy báró Vojnics Istvánnal szemben, aki a kerületben nagy népszerűségnek örvend, a függetlenségi párt elvei diadalra nem vezethetők. Báró Vojnics István holnap tartja meg programbeszédét Új-Verbász, O-Verbász, Kula, Feketehegy, Szeghegy, Hegyes és Bács-Topolya községekben. A választás e hó 10-én lesz és dr. báró Vojnics István egyhangú megválasztása valószínű.

Temesvárról jelentik: A városi központi választmány az országgyűlési választást július hó 16-ára tűzte ki. A választás elnöke Jeszenszky Béla, helyettes elnöke Petrusz József lesz.

Budapest, július 4.

A képviselőház legközelebb hétfőn délelőtt 10 órakor tart ülést. Napirendre van tűzve Kossuth Ferenc indítványának a megokolása s a miniszterelnöki program tárgyalása. Szólasra fel vannak iratkozva: Visontai Soma, Mezössy Béla, Nessi Pál és Lengyel Zoltán.

A miniszterelnök Bécsben. A félhivatalos Bud. Tud. jelenté, hogy gróf Kluen-Héderváry Károly miniszterelnök, ha ideje megengedi, holnap, vasárnap rövid tartózkodásra Bécsbe utazik.

Szeressük a gyermekeket!*

— A Magyarság tárcája. —

Láttatok-e már, hogyan csókolja, hogy becézi a galamb a maga fiókáját?

Kacag, turbékol neki... A maga szájában édesített, puhított buzaszemmel eteti... Repdes, hajlong, ugrál előtte... Incelkedik, tréfál vele... Mindenben kedvét keresi. Elibe áll, hogy csak ő reá nézzen a kicsike... Csak édesanyjában gyönyörködje... Ne törődje virágokkal, napsugárral, aranyos pillangókkal, hangcsáló madárkák, nevető gerlicékkal... Szébb az «édesanya» mindezeknél. Bölcsődala is édesebb... Mert az anya kedveskedő turbékolása csak neki szól... De a pacsirta rezgő dalát, a fülemile énekét, a fecskemadár csicseregését mindenki hallja... Álma felett csak az édesanya virraszt szerető gonddal... Ágyacskáját puhára ő vetette meg... Ő lágyította pelyhecskével... Ő látta először, mikor az Istenke napját megpillantotta.

Szakasztott ilyen az ember is a maga kedves gyermekéhez. A «jó édesanya», mintha nem is földi ember, de valami tündér, valami angyal volna! Szeretete leánykájához, fiacskájához mintha Istentől tanult szeretet volna! Talán sohasem nagott némelyik; de gyermeke bölcsője fölött megnyílik az «anyai szív». Boldog érzése dalba ömlik s úgy kéredzkedik be a kis ujszülött fülkapuján-Hangcsálása, gögicsélése megered. Kicsinyének

* Dr. Göcz József tanár szövege Magyarország tanítóhoz. Szerk.

kedveskedésül, gyönyörködtetésül... Apa, anya mily gyönyörködéssel lesik, nézik az alvó s álomban mosolygó babát. A világ legnagyobb művésze sem tudná ezt a boldogító családi képet megfesteni! Nevetésre nyíló ajkát, hogy nevezik el nyíló rózsának... Hangját ezüstcsengésnek!... Galambkacagásnak!... Szemfényét csillagragyogásnak!... Hogyan hívják «angyal-kámnak», «lelkemnek», «édes szívemnek»,... néha szentemnek! Hogyan ölelik csókolják!... Rengetik-ringatják. Emelintik, hintázzák! Dicsőrethől reákrának az égbolt minden ragyogását... A virágok csodálatos színét... A madárkák édes-kedves szavát.

Még a legegyszerűbb ember házasiéletében is örömet, gyönyörűséget okoz a kedves gyermek születése... Egy-egy nevető szemű leányka... Mosolygó virágszál!... Valami földre szállott angyalka... Aki — talán — azért jött az égből, hogy megédesítse napjainkat... Szeretőbbé tegye egymásiránt az embereket. Különösen a család tagjait... Vigyázzon lépéseinkre, hogy meg ne tántorodjunk az élet rögös útján... Derűt hozzon homlokunkra. Fényt szemünkbe. Mosolyt ajkunkra... Örömet, boldogságot, szívünkbe... kunyhóinkba, palotáinkba, királyi kastélyainkba... Dalos hangjával megaranyozza nótáscáinkat... meséinket... Napsugarassá tegye e földet... Boldogiton bennünket!

Ilyen földi angyalkáról zeng az én nótám... Ilyen szerető anya kedveskedő szólását kötöttem bokrétaiban ebben a «magyar gyermekdalocskában», amelyik így kezdődik: «Édes a te szived... Aranyos a lelked!...

Édes a te szived,
Aranyos a lelked.
Csillagragyogással
Vetekedik szemed.
Nyílórózsánál szebb
Ajkad mosolygása.
Kacagásodnak nincs
Galamboknál mása.

Csendül ezüst hangod,
Csilingel harangod;
Könyhullatáskor is
Névet a te arcod.
Pillantásod tüze
Virágot perzselne,
Ha eszemed gyémántja
Mindig nyitva lenne!

Mióta köztünk jársz
S bájosan hangcsalsz:
Köröttes bus arcod
Keresve sem találsz.
Egünk sokkal kékebb,
Életünk kedvesebb.
A te csicseregésed
Méznel is édesebb...

Magyar anya szüle,
Te, földnek tündére!
Vagy tündérek közül
Nekünk Isten küldte?...
Hogy fölemelj minket,
Kik itt Botorkálunk
S göröngyös utakon
Ingadozva járunk!...

Látom, tisztán látom: mily égi kincs a kedves gyermek! Isten csakugyan vigasztaló, fölemelő angyalul küldte őket hozzánk!...

Érzem, most érzem igazán: mily drága kincsetek bizzák reánk az édesanyák! Bizonyára azért, hogy mi is szívünkbe emeljük őket... Tegyük kedvesnek nekik a gyermeki éveket. Boldogság, meglegedés tanyájává ez életet... Szerető fiaivá, leányaivá édesanyáinknak, a mi hazánkknak... Hűséges, alázatos követőivé Istennek!

Gyönyörtől telt szívem szinte kicsordul, midőn rá gondolok: mennyi tiszta, boldogító örömet szerzett nekem a gyermeki lélekkel való lelkiismeretes foglalkozás!... Nem munka... ünneppal volt ez reám nézve, midőn ártatlan lelkők, örömtől repeső szívük hitárult előttem... Midőn odaadó bizalommal lelkembe fogódzkod-

Az új horvát bán eskütétele. Bécsből táviratozzák lapunknak: Gróf *Pejasevich* Tivadar horvát bán és *Wlassics* Gyula közoktatásügyi miniszter tegnap este ideérkeztek. A király ma délelőtt fél 9 órakor érkezett Schönbrunnból a Burgba és 10 órakor eskettette fel gróf *Pejasevichet*, mint Horvát-Szlavon-Dalmátország bányáját. Az ünnepies aktuson résztvettek gróf *Csekolics* András asztalnok és dr. *Wlassics* közoktatásügyi miniszter, aki az eskümentát olvasta fel. Ezután a király a bán és gróf *Esterházy* Mihály főrendiházi tagot, mint újonnan kinevezetett v. b. t. tanácsosokat eskettette fel, mely alkalommal gróf *Goluchowski* külügyminiszter és gróf *Abensperg-Traun* főkamarás interveniáltak. Az eskümentát felsdorfi és simitzi lovag *Schultes* Károly osztálytanácsos és udvari tanácsos olvasta fel. A felesketés után ő Felsége rendkívüli kihallgatáson fogadta az új titkos tanácsosokat.

Darányi üdvözlése. Szegedről írják lapunknak: A *Zsák* Lajos elnöksége alatt álló Szeged-szatymazi Gazdakör táviratilag üdvözölte *Darányi* Ignác földmivelésügyi minisztert azon alkalomból, hogy a király újra kinevezte földmivelésügyi miniszterre. A gazdakör iránt a miniszter ismételtlen figyelmes volt, népkönyvtári gyűjteménnyel ajándékozta meg, háziipari tanfolyamot rendeztet a gazdakör kebelében: ezért kívánt hálás lenni a gazdakör ezen üdvözlésével amely a következőképpen szól:

Darányi Ignác földmivelésügyi miniszter urnak Budapest.

A Szeged-szatymazi Gazdakör benső hazafias örömmel üdvözlöi kegyelmes urunkat, amidőn szeretett királyunk drága hazánk és nemzetünk közjólétének üdvére a hazai nemzetgazdasági élet és tevékenység vezérévé, az országkormányzói testületbe újból kinevezte. A gazdakör elnöksége.

Az új kormány a törvényhatóságokhoz. Gróf *Khuen-Héderváry* miniszterelnök a saját, valamint miniszter társainak hivatalba lépését az ország törvényhatóságaival a következő körlevél útján tudatta:

Ő cs. és ap. kir. Felsége Széll Kálmán val. belső titkos tanácsos urnak és hivatali elődömnök miniszterelnöki állásáról való lemondása következtében ez évi június hónap 27-én kelt legfelsőbb kéziratával engem, horvát-szlavon-dalmátországi bán állásomtól való fölmentésem mellett, magyar miniszterelnökké legkegyelmesen kinevezni s elölterjesztésem folytán e hónap 27-én kelt legfelsőbb elhatározásával *Lukács* László urat pénzügyi, *Darányi* Ignác urat földmivelésügyi, *Wlassics* Gyula urat vallás- és közoktatásügyi, *Plósz* Sándor urat igazságügyi, *Láng* Lajos urat ke-

reskedelemügyi miniszterévé legkegyelmesebben újlag kinevezni, illetőleg ezen eddig is viselt állásaikban megerősíteni, továbbá *Kolossváry* Dezső cs. és kir. vezérőrnagy urat honvédelmi és *Tomasich* Miklós országgyűlési képviselő urat horvát-szlavon-dalmátországi tárcanélküli miniszterévé legkegyelmesebben kinevezni, engem pedig egyidejűleg a belügyminiszterium vezetésével, valamint a legmagasabb személye körüli miniszterium ideiglenes vezetésével legkegyelmesebben megbízni méltóztatott. Midőn erről a törvényhatóságot új állásom elfoglalása alkalmával ezennel értesitem, egyszersmind azon várakozásomnak adok kifejezést, hogy úgy engem, mint miniszter társaimat legkegyelmesebb urunk, ő Felsége bizalma által elént tűzött feladataink megoldásában, törvényes hatásköréhez képest, hazafias buzgalommal és eréllyel támogatni fog. Budapest, 1903. június 29-én. *Khuen-Héderváry* Károly gróf. — Ugyancsak hivatalosan tudatta a miniszterelnök a miniszteriumának hivatalba lépését a főváros hatóságával is, s a leirata befejező szavaiban annak a várakozásának ad kifejezést, hogy a főváros őt és a miniszter társait, az ő Felsége bizalma folytán eléjűk tűzött feladataink megoldásában, a törvényes hatásköréhez képest, hazafias buzgalommal és eréllyel támogatni fogja.

A képviselőház elnöksége. Gróf *Apponyi* Albert, a képviselőház elnöke hétfőn érkezik Eberhardról Budapestre. A nyár folyamán a hét első napjaiban mindig *Apponyi* fogja a képviselőház üléseit vezetni, a hét második felében pedig az alelnökök fogják elnökölni.

Szocialisták az új miniszterelnök ellen. A szocialisták a gróf *Khuen-Héderváry* kormányzati rendszerével nagygyűlésen akarnak foglalkozni, amelyet vasárnap délután 3 órakor tartanak meg a Tattersallban. A gyűlést már bejelentették a rendőrségnek. A szocialista párt tegnap 20.000 példányban osztotta szét a felhívását, melyben a többek között a következőket mondja:

Budapest népe! Munkások! Szociáldemokraták! Magyarország politikai életében a bonyodalom teljessé lett. A parlamenti pártok maguk is fejüket vesztették s míg a kivezető utat keresik a maguk számára, pocsékká lett tekintélyük kireperálására, végveszedelembé sodorják az országot. Súlyosbítja a helyzetet, hogy az ország nyakára hozták, miniszterelnökké nevezték ki *Khuen-Héderváry* grófot, a horvát bán, a szabadságok hóhérját, minden jog esküdt ellenségét. A szabadelvű párt eltűrt, az ellenzék elősegítette, hogy egy politikai gonosztevő kerüljön miniszterelnöki székbe. Az egész parlament egyaránt oka a szerencsétlenségnek, melybe az ország jutott.

A szocialisták e felhívást ma éjjel az utcáskörökre is kifüggesztették. A rendőrség, amelynek hatáskörébe

tartoznak az utcai falragaszok, letépette a plakátokat.

A letépett falragaszok ügyében a rendőri sajtóiroda a következő jelentést adta ki:

«A folyó hó 5. illetve vasárnapi szocialista népgyűlés falragaszának letépetése tárgyában a főkapitányság kijelenti, hogy a falragaszok eltávolítását és lefoglalását sem a miniszterelnök, sem a főkapitány, sem pedig a központi felügyeletes tisztviselő nem rendelték el és amennyiben egyes falragaszok a rendőrök által eltávolítottak vagy lefoglaltak, ez előzetes tudomásuk nélkül történt. A főkapitány különben el is rendelte, hogy a lefoglalt néhány falragasz — az illetőknek, akiktől el lett véve — visszaadassék.»

Uj obstrukció.

Budapest, július 4.

Nagy a meleg, unalmasak az ülések. Különben ma a képviselők oly kevesen jelentek meg az ülésen, hogy ha véletlenül szavazni kellett volna valami törvény felett, nem lehetett volna a Ház határozatképességét megállapítani. Legtöbben a függetlenségi párt padjaiból hiányoztak s azok is a tovább küzdők voltak.

Napirend előtt *Olay* Lajos pattogott a szociáldemokraták érdekében, akik részéről az volt a sérelem, hogy a rendőrség közegei az éjjel letépték a falragaszaikat, amelyen holnapra gyűlést hirdettek.

Khuen-Héderváry miniszterelnök, kihez a felszólalását intézte *Olay*, kijelentette, hogy az esetről az ülés elején értesült s megjegyzi, hogy nem vet gátat a gyülekezési jog elé, ha a rendőrség hatáskörén kívül eső cselekményt követett el, felelősségre vonja, de ha a plakáton oly kitételek voltak, amelyek a megtorló intézkedést vonják maguk után, ott lesz az illetőségi fórum, amely elégtételt fog szerezni.

A t. Ház egész általánosságban helyeselte a miniszterelnök válaszát.

A napirendnél *Okolicsányi* László tartott elég unalmas beszédet s az Ugron-csoport részéről egy határozati javaslatot nyújtott be, melyben a kormány iránti bizalmatlanságát fejezi ki pártja részéről.

Félely órákor az interpellációkra került a sor. *Várady* Károly a munkásoknak a szabad orvosválasztása tárgyában intézett interpellációt a kereskedelmi miniszterhez. Az interpellációra nem válaszolt a miniszter.

Az ülést pusztán *Zboray* Miklós interpellációja kötötte le, aki most is, mint rendesen, leplezéssel állt elő. Egy fiúmei kiviteli cég pré-

ak... Emeljem őket magasba... Szárnyaljak velök kékebb légkörbe, hol «tisztább a patak, csengőbbek a dalok»... Járjam be velök Meseország, tündérvilág halmát, berkét, virágos kerkeit. Incelkedjünk a nyalka holdvilággal... Játszadozzunk a bárányfelhőkkel... Pajtáskodjunk a pillangókkal, báránykákkel, méhecskével, pacsirtával... Beszélgessünk Istennel... Hangicsáljunk a madárkákkel... Hallgassuk meg az angyalok éneklő karát... Kukucskáljunk be a mennyországba... Boruljunk le együtt az Isten fényes trónja előtt... Köszönjük meg neki, hogy vigyáz reánk! Kérjük tőle áldást szülőinkre, tanítóinkra, szép hazánkra, királyunkra s mindnyájunkra... Az ég ajándékait teli két marokkal szórjuk szeretett Magyarországunkra, erre a tündérkertre... Kérjük a Naptól, ettől az égi lámpástól egy mécesnyí fényt, egy kis tüzet, hogy bevilágítsunk s bemelegítsünk a szegények sötét, hideg házikóiba...

Vezessem be őket Isten virágos kertjébe, a kies természetbe... a természet őszi iskolájába... Első oktatónk keze alá... Kitől anyáink, apáink is sok szépet, hasznosat tanultak boldogulásukra.

Teremtsek, rajzoljak meg fogékony szívűknék, hiszékeny lelkűknék játékosan, dallamokkal valami költői világot... A gyermekvilág poesisének ragyogó, bájos világát... Mely aranyozza a szívet, lelket... Előkészíti, fogékonná teszi eme prózái élet minden nemes vonásának fölismerésére, követségére... embertársaik szeretetére... Arra az isteni szeretetre, melylyel

Krisztus megváltotta a világot... Arra az égi ajándékokra, mely a családi fészket kedvessé, a haza földjét szentelt helylyé varázsolja...

Visszavágyokoztam a hat éves gyermekek közé... Huzott oda a szívem, lelkem... Gyönyörködni akartam bennök... Közöttük újraéledt lelkem... Szinte fölmagasztosultam... Ugy éreztem, mintha Isten maga sugalmazná: «Nézd, nézd... ártatlan gyermekeimet!... Reád bízom őket... De felelőssé teszek érettök... Ne töröld le róluk a természettől s az anyai szívtől örökölt eszménységet. Formáld őket a lehetőleg tökéletes «ember» eszméjét kifejező «Istenképre». Ez a te nemes hivatásod!... Ezt soha ne feledd!... Teremtőmunkámat folytatod! Isteni művet alkotsz, ha igazán hivatásodnak élsz... Helyén legyen szíved, lelked... Azok majd megmondják, mit kell tenned! Ha szeretet az én fiaimat, leányaimat, ha van benned igaz szeretet a gyermek iránt! lelkesültség hivatásod iránt... törj bátran előre. Ne félj! vigyázok reád... Vezetlek karommal... Megigazitom járásodat... ha tántorodnál... Meglásd: mily boldogság fog tanyát verni a te kebledben... Mily fölemelő érzés száll meg!... Mily boldog tudat tesz büszkévé, hogy «isteni munkát» végeztél!...

Mióta ez az isteni sugalmazás cseng fülembé, azóta más előttem a gyermek... Valami magasztos lény... Akivel való foglalkozás magasztossá teszi élethivatásomat...

Összeszedtem szívem, lelkem, akaratom minden erejét, csak hogy megfeleljek magamra

vállalt föladatomnak. Leszállottam a játékos gyermeki lélekhez... Ugy érzem: a gyermeki lélek csodás ereje sok-sok új dolog teremtésére ösztönzött... Derűt, mosolyt, szívet-lelket vittem közéjük... Ha jól láttam örvendező arcokon: boldoggá, kedvessé tettem nekik iskolázásuk első esztendejét...

Kedves Kartársaim!

Ha tán akad köztetek olyan, aki még ezt nem próbálta, nem tapasztalta, tegyen kísérletet a magyar gyermek lelkének harmónikus fejlesztésére avval az eszménnyel, azokkal a játékos eszközökkel, szívhez szóló dalocskákkal s egyéb nevelési módozatokkal, melyeket én alkalmaztam, jórézben újonnan alkottam.

Tanító társaim! Szeresd a gyermeket! Isteni hivatásnak, gyönyörűségnek tekintsd munkádat!

Gyermekkel gyermek-nyelven beszélj... Tedd játékosná a játékoság korát. Meglásd: mindketten boldognak érzitek magatokat... Valami csodás érzés száll meg benneteket!...

Ne tekints engem ezért pusztá ábrándozónak! Mosolyogj meg érte, ha tetszik... Kicsordult a szívem öröme. Nem zárhattam le a zsilipjét...

Ezek az én gondolataim hozzátok véreim, testvéreim az Ur, a jóságos nagy Isten teremtő művének — emberi erőnkhez mért, bár gyarló — de lelkes folytatásában!

(Budapest)

Gőz József dr.

miúgy tárgyalta meg a kereskedelmi minisztert.

Láng Lajos kereskedelmi miniszter csak előzetes választ adott az interpellációra, mert az állam ez idő szerint pörben áll a társasággal.

Ezzel az ülés aztán véget ért.

Az ülésről szóló tudósításunk a következő:

A képviselőház ülése.

Elnök: Daniel Gábor alelnök.

Jegyzők: Hertelendy László, Dedovics György, Endrey Gyula.

Elnök megnyitja az ülést s a múlt ülés jegyzőkönyvének hitelesítése után előterjeszti az irományokat.

Bemutatja a miniszterelnök átiratát, mely szerint bejelenti, hogy a király horvát banná gróf Pejacevich Tivadar országos képviselőt nevezte ki. Jelenti, hogy a kvóta-bizottság iratai kinyomattattak s a képviselők között kiosztatnak.

Az interpellációs könyv felolvasása után

Nessi Pál azt kéri a Háztól, hogy az interpellációkat fél egy órákor tárgyalják.

Elnök indítványozza, hogy egy órákor tárgyalják.

Nessi Pál szavazást kér az indítványára, annál is inkább, mert indítványával azt is célozta, hogy a képviselők a délután két órai vonattal haza utazhassanak.

Báró Feilitzsch Arthur: Nem abból a szempontból, amit Nessi felsorolt, hozzájárul ahhoz, hogy az interpellációkat fél 1 órákor tárgyalják.

A Ház ebbe belenyugodott.

Napirend előtt.

Olay Lajos: A lapokból olvasta, hogy a rendőrség az éjjel a szociáldemokraták plakátjait letépte. Szóval elítéli a szociáldemokrácia törekvését, de a sajtószabadságot és a gyülekezési jogot védi s ezért szóval föl. A rendőrség a hivatalos hatalmával visszaélve tépte le kardjaival a plakátokat. Ez ellen a szabadságnak kellene legelső sorban felállni s a szabadság alapját, a sajtószabadságot és a szólásszabadságot megvédeni.

Buzáth Ferenc: Mi volt azokon a plakátokon?

Olay Lajos: Ahhoz semmi közöm. Megtörténhetik, hogy a néppárt plakátjait is letépi s noha a néppártot épp úgy, mint a szociáldemokratákat elítéli, a néppárt érdekében is felszólalna. Azt ne mondja neki a miniszterelnök, hogy nem volt róla tudomása, azt mint magánembernek elhinné, de mint politikai személynek, mint miniszterelnöknek nem hiszi el. Választ kér a miniszterelnöktől. (Helyeslés a szélső-baloldalon.)

Khuen-Héderváry miniszterelnök: Az esetről most tíz perccel ezelőtt szerzett tudomást. Előre nem adhat választ, előbb hivatalos információt kér. Tudomása szerint a szociálisták engedélyt kaptak a gyűlés tartására s ezt helyénvalónak tartja. (Helyeslés.) Ha a plakáton oly kifejezés volt, amely megtorlást von maga után, ott lesz az illetékes hatóság, amely a törvényes uton elégtételt fog szerezni. (Általános helyeslés.)

Elnök: Következik a napirend.

A miniszterelnök programja.

Okolicsányi László: Az a célja, hogy a békés megegyezés mielőbb létrejöhön. Ennek feltétele azonban a nemzeti követelmények teljesítése, amit a miniszterelnök nem adhat meg, mert ő sem kapott felülről semmi engedményt, csak annyit, hogy a katonai javaslatokat, egyelőre visszavonhatja. Ez pedig nem lehet elég a nemzetnek, mint ahogy ez a vidék eddigi megnyilatkozásából is kitűnik. (Zajos helyeslés a baloldalon.) Hogy pedig a miniszterelnök nem tudott többet elérni, annak oka abban az idegen befolyásban keresendő, amely alatt minden 67 óta létező kormány áll. A kormányok szabad kezet kapnak az ország belső ügyeinek vesztesére, de mihelyt a katonai kérdésekben lépnek fel valamely javaslattal, rögtön szembe találják magukat az intéző körökkel, akik minden további ez irányú működésük ellen vetőt kiáltanak.

Gabányi Miklós: A kamarilla ez.

Okolicsányi László: Foglalkozik Hieronymi tegnapi beszédével. Tiltakozik azon állítása ellen, mintha az eddigi minden jó alkotást a szabadelvű párt eszközölt volna. Kérdi, hogy az egyházpolitikai javaslatokat nem az ellenzéki oldalról sürgették-e már rég- idő óta. Nem a gróf Apponyi Albert és pártja volt az, akik évek hosszu során át a katonai ügyekben több oly javaslatot terjesztettek elő, amelyeket később meg is valósítottak, pedig Apponyi Albertet mindezekért hányszor feketítették be és akarták lehetetlenné tenni felfelé. Kérdi, hogy ha Széll Kálmántól, mikor kormányra lépett, előzetes ígéretet kértek az ellenzéki pártok némely fontos ügyek törvénybeiktatási kötelezettségeire, mennyivel indokoltabb ez jelen esetben a miniszterelnökkel szemben,

akit senki sem ismert, míg ellenben Széll Kálmán- nak egész multja garanciát adhatott volna minden egyéb megállapodás nélkül arra, hogy amit ígér, azt meg is fogja tartani. A miniszterelnök horvátországi viselt dolgai nem gerjesztenek bizalmat az ellenzék- ben. Vér és rabbilincs emléke fűződik az ő ottani működéséhez.

Hodossy Imre: Honnan tudja ezt?

Okolicsányi László: A lapokból...

Hodossy Imre: Az mind nem igaz, ami ott van.

Beöthy Akos: Ez az egy azonban igaz!

Okolicsányi László: Már pedig a horvátok azért váltak ellenségünké, mert a miniszterelnök bán kor- rában vassal és vérral akarta előlni a szólásszabadsá- gukat. Az ellenzéknek a legerélyesebb harcot kell folytatni a miniszterelnök ellen, mert félő, hogy majd itt Magyarországon is hasonló kormányzati rendszert fog inagurálni. Inkább az alkotmányos rendet kell megakadályozni, csak hogy a miniszterelnök lehet- lenné legyen.

Hodossy Imre: Szép dolog az alkotmányrendet megakadályozni.

Várady Károly: Azok akadályozzák, akik a nem- zet jogait nem akarják érvényesíteni.

Gabányi Miklós: A mamelukok. (Derűltség.)

Nagy Ferenc: Frázis!

Gabányi Miklós: Maguk nem mamelukok, hanem a Gézák.

Okolicsányi László: Az ellenzék azt látja, hogy a miniszterelnök az ellenzéknek csak azért igyekezik le- szerelni, hogy mindent megkaphasson, de azután ő semmit se adjon. Határozott nyilatkozatot kér a miniszterelnöktől a katonai javaslatokat illető jövő terveire vonatkozólag. Amíg ez nem történik meg, addig az ellenzék küzdeni fog a miniszterelnök ellen. (Zajos helyeslés a baloldalon.) Maga és elvtársai nevében határozati javaslatot terjeszt be, amelyben bizalmatlanságuknak adnak kifejezést a miniszter- elnökkel szemben. (Helyeslés a baloldalon.)

Elnök: Az ülést 10 percre felfüggeszti.

Szünet után.

Elnök újra megnyitja az ülést s a hétfői ülés napirendjének megállapítása után jelenti, hogy kö- vetkeznek

az interpellációk.

Várady Károly a következő interpellációt intézi a kereskedelmi miniszterhez:

1. Hajlandó-e a miniszter ur a helyes és objektív tájékoztató céljából ama németországi beteg- segélyező pénztáraktól, amelyek a szabad orvos- választás intézményét meghonosították, (Berlin, Köln, Frankfurt, Mannheim, Nürnberg, Mainz, Würtemberg) számszerű és pontos adatokat szerezni be arra nézve, hogy a szabad orvosválasztás minő befolyást gyakorol a munkás egészségi állapotára és munkás- betegsegélyező pénztárak anyagi helyzetére?

2. Hajlandó-e a miniszter ur az 1891. évi törvény- cikk 7. §. a) pontjában a munkások javára törvé- nyesen biztosított ingyenes orvosi segélyt tényleg is megvalósítani s különösen a felügyelete alatt álló budapesti kerületi betegsegélyező pénztárban a sza- bad orvosválasztás rendszerét létesíteni, s ennek folyamánként a Damjanich-utcai rendelő-intézet megszüntetése iránt intézkedni?

3. Hajlandó-e a miniszter ur a szabad orvos- választás rendszert az összes munkás-betegsegélyező pénztáraknak figyelmébe ajánlani?

Elnök az interpelláció kiadatik a miniszternek.

Zboray Miklós: Hieronymi Károly tegnap azt mondta, hogy ami jó történt eddig, azt mind a sza- badelvűség teremtette. Hát ebből a sok jóból akar most egyet bemutatni. A kereskedelmi részvény- társaság s még egy társaság nyolc tárgy behozatá- lára prémiumot kaptak, de ezeket a tárgyakat tila- lmasan megszorították s mikor ezért őket feljelen- tették, még két bank, amelyek voltak a feljelentők, szintén kaptak prémiumot. Ezeknek a bankoknak az igazgatóságban legnagyobb részt azok a magas rangú tisztviselők ülnek, akiket a feljelentés alatt vizsgálatra kiküldtek. Megjegyzi, hogy ezek szerző- dések ellenkeznek a berni szerződéssel. A követ- kező interpellációt intézi a kereskedelmi minisz- terhez:

1. Mi az álláspontja a kereskedelemügyi miniszter urnak a magyar kereskedelmi részvénytársaság, a forgalmi bank és a fiumei kereskedelmi bank rész- vénytársasággal kötött és felmondott szerződésben biztosított évi átalány rekompenzációjával szemben, jelesül, hajlandó-e a miniszter ur a megállapodás 12. §-ában megjelölt rekompenzációt a jövőben meg- adni, avagy igyekezik-e az ország anyagi érdekeit a társaságokkal megvédeni?

2. Gondoskodott-e a miniszter ur, vagy ha még nem, akar-e gondoskodni és miként arról, hogy amennyiben a bíróság a már említett társaságoknak egy kártérítést, vagy rekompenzációt megítélne, az állam visszkérésű igényei biztosítottassanak, jelesül azok, akik az állam nevében ezen káros és törvény-

ellenes szerződést kötötték, felelősségre vonassanak és az állam kárát megtérítsék?

3. Akarja-e és hogyan orvosolni a miniszter ur azt az erkölcsi kárt, hogy az állam nevében ily titkos prémiumokat adó szerződés kötött.

Láng Lajos kereskedelmi miniszter: Véglegesen nem válaszolhat, mert ma a társasággal perben áll. Ha kész lesz az ügy, akkor is módjában lesz a képviselőnek újra interpellálni. Ellene van a mono- poliumnak s kijelenti, hogy szándéka a szerződés-eket megszüntetni. Megjegyzi, hogy nem volt helyes ezt a dolgot nyilvánosságra hozni.

Zboray Miklós: Válaszában azt feleli, hogy inkább azzal vél szolgálni az ügynek, hogy azt nyilvános- ságra hozta.

Láng Lajos kereskedelmi miniszter: Az ügy meg- vizsgálására azért nem miniszteri hivatalnokokat küld- dött ki, hanem két kereskedelmi szakembert, mert nem akarta hivatalnokait meggyanúsíttatni.

Rakovszky István a kérdés feltevése miatt szól, mire

Elnök jelenti, hogy a miniszter válasza csak elő- zetes válasz volt, minél szavazásnak nincs helye.

Ezzel az ülés 2 órákor végződik.

AUSZTRIA.

Az osztrák kormányválság.

Budapest, jul. 4.

A helyzet tegnap óta változatlan. Az uralkodó tegnap Körber nem fogadta, ellenben Goluchowski egy óras kihallgatáson volt a királynál. Ebből az audienciából arra következtetnek, hogy a Körber miniszterium bukása nem fog bekö- vetkezni. Általában Bécsben az a nézet terjedt el, hogy a Körber-kabinet az adott körülmények között nem bukhatik. Rezek, cseh miniszter ügye mellékessé vált, de az valószínű, hogy le- mond, sőt a következtetések oda konkludálnak, hogy a kormány Rezek lemondása árán kiszaba- dul a zsákutcából. A király ma reggel Schön- brunnból a Burgba hajtatott az új bán esküte- lére. A király elutazásáról egyelőre még mindig nem hallatszik semmi bizonyos, azt hiszik, hogy a király a jövő hét közepéig Bécsben marad. Hír szerint gróf Khuen-Héderváry ma Bécsbe érkezik, hogy a királynak a magyar politikai helyzetről jelentést tegyen. Lehetséges, hogy a király előbb ezt a jelentést akarja megvárni s csak azután fog dönteni az osztrák válság dol- gában.

Újabb hireink a következők:

Bécs, jul. 4.

A Politik mai száma azt írja, hogy ha a korona elfogadja Rezek lemondását, Körberét pedig vissza- utasítja, ez által a csehek és a kormány közti békés meggyezés válik lehetetlenné s a csehek újra akcióba lépnek.

Budapest, július 4.

A «Magyar Távírti Iroda» jelenti: Néhány lap azon híresztelésével szemben, hogy Körber osztrák miniszterelnök a felemelt ujoncjutalék elejtését illetőleg a királynak utólagosan jelen- tést tett és így Magyarország belügyeibe avat- kozott volna, illetékes helyről vett információ alapján a következőt jelenthetjük: A magyar ujoncjutalékre vonatkozólag a magyar miniszter- elnök egyetértve a honvédelmi miniszterrel, ő Felsőének előterjesztést tett és erre nézve ő Felsője kizárólag magyar tanácsosaival tárgyalt. Miután azonban a felemelt ujonc- jutalék elejtése a már megajánlott osztrák ujoncjutalék redukálását vonta maga után, erre nézve természetesen az osztrák minisz- terelnököt kellett meghallgatni. Hogy ebben mit találni kifogásolni valót és általában hogyan képzelik a közös hadsereg ügyeinek kezelését a két kormánynak a törvényben bizonyos módoza- tok közt provideált alkotmányos közreműködése nélkül, az örök rejtély marad. Gróf Khuen-Hé- derváry miniszterelnök még ellenfeleinek sem adott — hacsak a lojalitás követelményeiről telje- sen meg nem feledkeznek — legcsekélyebb okot sem arra a megszegyenítő feltevésre, mintha egy Magyarország belügyeibe való esetleges beavatko- zás, bármely helyről eredt volna is az, legerélye- sebben vissza ne utasítaná. Azonban üress abszurd ráfogásnak kell kijelentünk, hogy Körber osztrák miniszterelnök a legutóbbi válságból való kibontakozás alkalmából a magyar közjog szem-

pontjából sérelmes magatartást tanúsított volna. Remélhetőleg nem fog sikerülni ilyen tendenciózus híresztelésekkel a magyar közvéleményt megtéveszteni vagy a két kabinet közt fennálló viszonyt megzavarni.

Bécs, július 4.

Körber miniszterelnököt ő Felsege egy órákor hosszabb magánkihallgatáson fogadta. E kihallgatást kedvező kiinduló pont gyanánt tekintik a válság megoldására nézve és remélik, hogy a válság most már mielőbb véget ér.

TÁVIRATOK.

Forrongás a Balkánon.

Konstantinápoly, július 5. A porta kétségbe vonja azokat a híreszteléseket, hogy bolgár eredetű dinamitot találtak. A porta azon válaszára, hogy Sultandepénél csapatokat nem összpontosítottak, tegnap bolgár részről mentegetőzés következett, amelyben azt állítják, hogy ez az összpontosítás Ravennél történt. Ugy látszik, hogy ezen állítás is alaptalan, mert valamely nagyobb szerű csapatösszpontosításnak vasuti uton kellene történnie, pedig június havában a konstantinápoly-szalónikii vonalon csak 913 embert szállítottak. A bolgár részről emelt vádak ugyan elkedvetlenítették az illetékes köröket, melyek azon véleményen vannak, hogy a portának több oka volna Bulgáriára nehezíteni, azonban azt vélik, hogy a félreértéseket mindkét fél érdekében fel lehet oszlatni és meg lehet szüntetni. Bármely további komplikáció felesleges és nem is kell ilyentől tartani. Ausztria-Magyarország és Oroszország is ez értelemben fáradoznak.

Merénylet a molla ellen.

Algir, jul. 4. Marniából érkezett jelentés szerint tegnap egy Mehaja-törzsből való ember az Udja melletti sidiaissai táborban pisztolyal Mohamed mollára lőtt. A golyó nem találta el, hanem egy katonát sebezett meg. A merénylőt azonnal lefogták, petroleummal leöntötték és élve elégették.

Az orosz hadügyminiszter útja.

Köln, július 4. A Köln. Ztg. jelenti Pétervárról: Vladivosztozkából érkezett jelentések szerint Kuropatkin orosz hadügyminiszter cári rendelet folytán hirtelen távozott innen és útját lényegesen megváltoztatta. Azt vélik, hogy a miniszter nikolajevi látogatásának az a célja, hogy megtekintse az erődítményt, melynek Japánnal és Angliával való konfliktus esete különös jelentősége volna. Koreai jelentések szerint az orosz követ panaszt emelt a külügyminiszternél a japánok, angolok, amerikaiak és németek birtokvásárlása miatt, mert ezek koncessziójukon kívül házakat építenek, ami az oroszoknak nincs megengedve. A francia követnek a Csang-Csau mellett való aranyosítás engedélyezése végett benyújtott kérését visszautasította a koreai kormány. A koreai belügyminiszter figyelmeztette a külügyminisztert, hogy Kojeda szigetre sok japán érkezett és ott szederfák ültetésébe fogott.

Egy szocialista terve.

Róma, jul. 4. A szocialista «Avanti» szerint Morgari szocialista képviselő legközelebb Horvátországba, Szerbiába és Bulgáriába utazik a horvát mozgalom, valamint a Balkán-államok politikai és társadalmi viszonyainak és a bandák üzelmének tanulmányozása végett.

VIDÉK ÉS KÖZIGAZGATÁS.

— Az alföldi tanítók gyűlése. A csongrádmegyei tanító-egylet, mint Szegedről írják, csütörtökön tartotta meg 37-ik évi rendes közgyűlését, mintegy 300 tag részvételével. A közgyűlésen Nemeckay István elnökölt s annak legfontosabb tárgya a tanítói fizetések rendezése volt. Erre vonatkozólag a következő határozati javaslatot fogadták el:

Magyarországon akár felekezeti, akár községi vagy állami tanítónak kevesebb kezdő fizetése és lakbéré nem lehet, mint amennyi az állami tisztviselők XI. rangfokozata III. osztálybeli hivatalnoknak. Ezen alapfizetés 10 százaléka képezze az öt évről öt évre

kijáró korpótlékot. Tanítói fizetés kizárólag készpénzben fizetendő ki. Ha az iskolát fenntartó hitfelekezet vagy polgári község e fizetésminimum megadására képtelen, fizetését az állam egészíti ki hasonló eljárással, mint az 1893. évi XXV. tc. a lelkészekre nézve szabályozta. Azt a tanítót, akinek fizetését az állam egészíti ki, állásában a vallás- és közoktatásügyi miniszter erősítse meg. Minden tanító hivatalba lépte előtt tegyen esküt a magyar alkotmányra a kir. tanfelügyelő kezeibe. Megbizatik a magyarországi tanítók országos bizottságának elnöksége, hogy a fenti indítványt foglalja emlékiratba s kéri a törvényhozástól a tanítói fizetések kiegészítéséről szóló 1893. : XXVI. t.-cikk revízió alá vételét. Az évi jelentések elfogadása után az új tisztikart választották meg és pedig elnökké Nemeckay István, I. alelnökké Bile Pál, II. alelnökké Kericzky Ferenc, jegyzővé Szász Gyula, ügyészvé Fary István, pénztárnokká Thain János, ellenőrré Faragó Boldizsár, könyvtárnokká Kaffner Dezső választották. Ezeket kívül megválasztották még 20 választmányi tagot.

— Tanárok kongresszusa. Két tanári kongresszusról számolhatunk be egyszerre. Az egyiket a középiskolai tanárok tartották tegnap Tátrafüreden, a másikat a polgári iskolai tanárok rendezik Fiumében.

A tátrafüredi gyűlésen Beölhy Zsolt helyett Bombauer Emil alelnök elnökölt, ki lelkes beszéddel nyitotta meg a gyűlést és üdvözölte a nagy számban megjelent tanárokat. Az elnöki megnyitó után Négyessy László főtitkár tett jelentést az egyéves múlt évi működéséről.

A fiumei kongresszus vasárnap és hétfőn lesz s az ország minden részéből 150 polgári iskolai tanár jelentette be részvételét.

A vendégek fogadtatására a fiumei állami és városi tanárok körében bizottság alakult, mely mindent elkövet, hogy a kartársak kellemesen töltsék idejüket Fiumében. A bizottság egy küldöttsége, melyben Békai Ignác állami polgári főiskolai igazgató, özv. Bertholiné polgári leányiskolai igazgató és Dalmarcello Artur a városi iskolák kiküldöttje vett részt, a kormányzósnál, valamint a polgármesternél tisztelettel tette és támogatásukat kérte. Ugy a kormányzósnál, mint a polgármesternél szívesen fogadták a küldöttséget és megígérték, hogy a maguk részéről is mindent elkövetnek, hogy a Fiuméba érkező tanfélék itüldözése kellemes legyen.

NAPIHIREK.

Budapest, július 4.

— (A «Magyar Család»), a «Magyarság» heti rendes szépirodalmi melléklete következő érdekes tartalommal jelent meg.

Közlemények:

Vizió. Irta: Magyar Gyula.
Azió. Irta: Magyar Gyula.
Vizió. Irta: Magyar Gyula.
Kötemény Erdélyi Gyulától.

Boldogtalan. Irta: Vértessy Gyula.

Porszemek.

Székelv népdalok. Péterfy Tamástól.

Tudományos apróságok.

Innen-Onnan.

Képeink:

Nagymama és unoka.

A kis Lehel.

— (Időjárás.) A nyugati magas nyomás az Alpe-segig nyomult és az angliai depresszió Észak-Európa felé került. A magyarországi maximum meggyengült és a Balkánon terül el. Európában az idő meleg és változóan felhős. Zivataros esőket jelentettek az Alpsekből, Francia-, Közép- és Dél-Németországból. Hazánk időjárása túnyomóan meleg és derült.

Jóslat:

Meleg idő várható, helyenkint zivataros esőkkel.

Hőmérséklet: 27.9 C. fok.

— (Udvari és személyi hir.) Bukarestből jelentik: A miniszterelnök holnap este fürdőhasználatra Karlsbadba utazik.

— (József főherceg Kisjenőn.) József főherceg, aki, mint irtuk, Kisjenőre visszautazott, a tegnapi napot gazdaságának megtekintésével töltötte el. Reggel kiment vendégeivel az Ősi és a Feset pusztákra, hol az aratógépet és a gőzeket szemléltek meg, délben pedig a gyarmati erdőben ebéd volt. Résztettek a szabadban főzött és felszolgált ebéden: Libits Adolf udvari tanácsos, Ormos Péter királyi tanácsos, Nachtnébel Ödön ügyvéd, Alram Lothár ezredes, báró Vécsey százados, Vátsárhelyi László országgyűlési képviselő és Kokas József uradalmi felügyelő.

— (Miniszteri tanácsos.) A király dr. Halász Sándor osztálytanácsos és a postatakarékpénztár igazgatójának a miniszteri tanácsosi címet díjmentesen adományozta.

— (József főherceg Fejérvárynál.) József főherceg, mint a honvédség főparancsnoka, a kerületi parancsnokok és a csapatok küldöttsége élén, amelyhez más tábornokok is csatlakoztak, szintén hivatalosan bucsuzott el a honvédelmi miniszterium palotájában báró Fejérváry Géza volt honvédelmi miniszterrel. Ő fensége meleg szavakban emlékezett meg a távozó miniszterrel és sajnálkozását fejezte ki távozásán. A hivatalos bucsuztató után a főherceg mint magánember fordult báró Fejérváry Gézához, biztosítván őt változatlan nagyrabecsüléséről és meg nem szűnő barátságáról. Báró Fejérváry Géza megindulva válaszolt a szavakra és rámutatott József főherceg katonai és emberi érényeire, ama fáradhatatlan buzgalomra, amelyvel a honvédséget nemcsak a multban, hanem a jelenben is oly kitűnően vezet. Csak így volt lehetséges, ugymond, a honvédséget odafejlesztetni, ahol most van s meg van győződve, hogy az ő fensége által a honvédségbe oltott jó szellem, a király és hazáiránt való hűség és törhetetlen engedelmség a honvédségnek mindenkor tradícióját fogja képezni.

— (Kisiklott expresszvonat.) Rómából táviratozzák: Azon expresszvonat, amely 2 óra 40 perckor indult Pizába, a montaldói pályaudvarra való érkezése előtt kisiklott. Hat személy, köztük egy utazó, súlyosan, többen pedig könnyen megsérültek. A két mozdony, valamint négy kocsi megsérült. A kisiklás az utasok között nagy pánikot idézett elő. A forgalom, melyet a baleset megszakított, ismét helyreállt.

— (Hivatásának áldozata.) A budapesti állatorvosi főiskola tanári kara a kartársi szeretet részvételével várja annak a szomorú véletlennek a lefolyását, mely az intézet egyik legszimpatikusabb tagját, dr. Szakáll Gyula magántanárt, szerencsétlenségbe döntötte. Dr. Szakáll Gyula magántanár szerdán egy lépfenés (antrax) ló boncolásával foglalkozott a Rottenbiller-utcai főiskola bonctani intézetében, mi közben egy vércsepp a szemébe fröccsent, amitől Szakáll doktor vérmérgezést kapott. A lépfenés infekció veszélyes jellegét tekintve, mindent elkövettek, hogy a vér teljes fertőzését megakadályozzák, tegnap délután azután meg is operálták bal szemét s állapota most változatlan. A lépfenés infekció az emberi szervezetben rendes körülmények között pár nap alatt teljes bomlást szokott előidézni s az ilyen vérmérgezések kimenetele rendszeren halálos végű. Dr. Szakáll az intézet egyik legtevékenyebb tagja, fáradhatatlan munkás s szimpatikus modorával kartársai és ismerősei szeretetét biztosította magának. Giessenben nyerte el a doktorátust s körülbelül tíz év óta áll az intézet szolgálatában.

— (Az eskütéri hid megnyitása.) A régóta készülő eskütéri híd — mint értesülünk — október hó első napjaiban ünnepiesen felavatják és megnyitják. Most még sok száz munkás serényen dolgozik a hátralevő munkán, amelyvel még augusztus végén elkészülnek. Szeptemberben megfestik a hidat s elvégzik a megterhelés próbáját. Minden nagyobb munkával már hetek óta elkészültek. Lesúlyszettették már a pesti és budai oldalon a hatalmas öt vas-kesszont is, amelyek megerősítik a híd láncszerkezetét s meggátolják meglazulását. Most a híd-pálya fölrakásán dolgoznak s óriás üstökben forralják az aszfaltot, amelyvel az egész híd-pályát bevonják. A villamos vasut sineit már lefektették s most a világitáshoz szükséges villamos vezetékét rakják le. A villamos lámpák gyönyörű kandeláberekből fognak fényleni, amelyeket szintén most állítanak föl. Megkezdtek már a gyalogjárók díszes vasrácszatának elhelyezését is és sor kerül nemsokára a híd-főkön szükséges építésre. Az építést Czékéliusz Aurél miniszteri tanácsos vezeti, aki Szánthó Albert műszaki tanácsossal mindennap ott jár az épülő hidon.

— (A totalizátor a szegényeknek.) A tavaszi loversenyek totalizátor és bukmekeg-torgalma után, a főváros szegényalapja most 79.293 korona 87 filléren részesült.

— (Affér a képviselőházban.) A képviselőház tegnapi ülésén, Csávolszky Lajos beszéde közben történt, hogy Bartha Miklós átszólt a jobboldal felé, amit ott így értettek:

— Ön nem idevaló!

E közbeszólást Bánffy Miklós gróf magára vonatkoztatta s Apponyi Gyula gróf és Ivánka Oszkár által magyarázatot kért Bartha Miklóstól, aki azonban kijelentette, hogy kijelentését nem Bánffy grófra értette. Kiss Ernő orsz. képviselő, aki Bánffy gróf szomszédságában ült, szintén kérdést intézett Solyomossy Ödön báró és Domahidy Elemér utján, vajjon sértő közbekiáltása az ő személyére vonatkozott-e? Bartha Miklós most már kijelentette, hogy szavait félreértették, mert ő ezt kiáltotta: — Ez a beszéd nem idevaló! — s így senkinek személye ellen szavai nem irányultak.

— (Visszavont indítvány.) Megemlítettük annak idején azt a jellemző indítványt, melyet Avarffy Géza bizottsági tag nyújtott be Arad város törvényhatósági bizottságához s amelyben az indítványozta, hogy az ottani «Fejérváry honvédehuszár-laktanya» kereszteltelessé vissza egyszerűen csak «M. kir. honvédehuszár laktanya»-ra. Ezt az indítványt — mint értesülünk — Avarffy tegnap visszavonta.

— (A tekepályák hiánái.) Ilyenek is vannak. Sőt az utóbbi időben nagyon elszaporodtak a fővárosban. Kétes existenciák, munkakerülő csavargók abból élnek, hogy a tekepályákon kifosztják azokat a jámbor halandókat, akik mulatságból vagy sportból tekéznek és nem értik a kuglizás fortélyait és ravaszságait. Az utóbbi időben társaságokat alakítottak a kugli-sipisták. Kibérelték a vendéglők tekepályáit, amelyeket ők maguk töltönek fel és preparálnak oly módon, hogy az céljaiknak megfeleljen. Amikor azután kész a tekepálya, megnyitják az idegenek előtt. Es megindul a játék. Aki nem ismeri a pálya fortélyát, ha még olyan jó kuglizó is, nem tud játékot nyerni. Az idegennek így feltétlenül veszteni kell. A rendőrség tegnap több városligeti vendéglőben hét ilyen kugli-hiénát tartóztatott le. Ezek a következők: Viola Béla, Szabó Gyula, Nyári József, Biala Mátyas, Gergics Dénes, Fojth Ferenc és Horváth István. Kivitték őket a toloncházba, ahol megindították ellenük a vizsgálatot.

— (Házasság.) Diszes esküvő volt ma délelőtt fél 11 órakor a belvárosi papnövelde házi kápolnájában, ahol ifjabb nagyszigethi dr. Szily Kálmán műegyetemi magántanár, Szily Kálmán miniszteri tanácsos, az akadémia főtitkárának fia vezette oltárhoz Plósz Emiliát, dr. Plósz Sándor valóságos belső titkos tanácsos, igazságügyminiszter és neje: Hamza Ilka leányát. Az esketési szertartást Császka György kalocsai érsek végezte. Násznagyok Hamza Ágost magyar államvasuti felügyelő és Szily Dezső földbírtokos voltak.

— (Az új rendszer a középiskolában.) Megemlékeztünk a kultuszminiszternek arról a rendeletéről, mely a karácsonyi és husvétii bizonyítványkiosztást eltörli s helyett az iskolai év folyamán csak egyszer, január végén adnak ki bizonyítványt. Ma arról értesülünk, hogy az új rend már a jövő iskolaévben életbe lép. Wlassics Gyula kultuszminiszter már megküldte a rendeletet a középiskolák főigazgatóinak és a budapesti mintagimnázium igazgatóságának.

— (Százöt matróz szökése.) A matrózéletnek sok a szomorúsága, gyötrődése. Heteken, hónapokon át tengeren lenni s nehéz szolgálatot teljesíteni, bizony nem a legirigylendőbb dolog s azért, amikor idegen területre lép egy-egy hajó legénysége, gyakori eset, hogy a matrózok egy része felhasználva a kedvező alkalmat, megszökik. Most, hogy az amerikai flotta Kielben járt, ugyancsak kedvező alkalom kínálkozott az amerikai matrózoknak, hogy ott hagyják az amerikai lobogót. Mint ugyanis Kielből jelentik, amikor az amerikai hajóraj elindult, kiderült, hogy százöt amerikai matróz megszökött.

— (Felgyújtott kastély.) Fiuméből táviratozzák: A Fiume melletti Terzattón a gróf Nugent tulajdonát képező várkastélyban a tulajdonos távollétében tűz támadt. A tűzoltóság a zárt kapukat felnyitotta és hozzálátott a lokálizáláshoz. A lángok ekkor már a kastély tetejét nyaldosták. Sok butor és a padozat egy része elhamvadt. Az oltás elvégeztével a szobában, ahol a tűz támadt, mintegy száz korona aprópénzt és sok ékszert találtak elszórtan. Valószínű, hogy betörők garázdálkodtak. A kastélyt lezárták, míg hivatalos tűzvizsgálatot tartanak.

— (Elfogott pénzhamisító banda.) Megírtuk tegnap, hogy a budapesti rendőrség egy pénzhamisító bandát leplezett le munkaközben. Krecsányi rendőrkapitány tegnap Szabadszálláson folytatta a megkezdett munkát s elfogta Deresházy büntársait is. A további elfogások története igen érdekes. Krecsányi Kelemen pincérrrel együtt utazott Szabadszállásra s utjokon minden feltűnés nélkül detektívek kísérték. A vasuton egyelőre csak Kelemen mutatkozott. A vonatnál idegen parasztember fogadta:

— Nem Kelemen pincér ur az ur? A Takács Gergely küldött. Velem tessék beszélni, Vargá János vagyok, a falu ezermestere.

Varga megsugta Kelemennek, hogy a hamis pénzeket tula donképpen ő gyártja és nem Takács. Kelemen mindjárt kért is a hnmis pénzből, de hozzátette:

— Most nincs nálam pénz. Délben lejön a bátyám. Az is pincér. Bort vesz a környéken. Majd őt is beavatjuk.

A pincér «bátyja» — Krecsányi detektívönök volt. Varga éppen a malom tetejét kátrányozta. Lejött, de azzal fogadta Krecsányi Kálmánt, hogy csak négy-szemközt tárgyal vele. A kapitány erre egyedül ment el hozzá. Varga a hamis ötkoronásokért két koronát, az egyforintosokért nyolevan fillért, az egykoronásokért negyven fillért kért. Megalkudtak. Krecsányi, mikor a címét kérte, így felelt: Kovács János a nevem. Pesten a Gentry-kávéházban vagyok főpincér. Oda írjon, ha lesz készen pénze. Varga kitanította: — Ha azt írom, hogy a patronok készek, pénzt jelent. A mennyi patron, annyi korona.

Mutatóba Varga nyomban átadott Krecsányinak nyolevankét korona ára hamis pénzt. Krecsányi huszonhat koronával fizetett érte. Varga most már teljes bizalommal volt hozzá s kivitte a műhelyébe, a fészerebe is. Az adott jelle elöléptek aztán a detektívek s letartóztaták Vargát.

Következett a Takács Gergely letartóztatása. Nehéz feladatnak látszott. Takács furfangos, emellett nagyerejű ember. Krecsányi és Kelemen azzal állítottak be hozzá, hogy dísznót akarnak venni. Kicsalták az udvarra, ahol hirtelen közrefogták csendőrökkel és megkötötték. A zsebében az új bünyádi perrendtartás volt. Ez volt a vén betyárnak az olvasmányja. Mikor bevitték a községi börtönbe, villogó szemekkel mondta a csendőröknek. — Megmutatom még maguknak, mit tud a perokator ember! Kiszabadulok én hamarosan!

Ma mind a két hamisítót felhozták a fővárosba.

— (Váltóhamisító közjegyzőhelyettes.) Győrött nagy feltűnést kelt — mint onnan írják — dr. Pick Ernő győri közjegyzőhelyettes eltűnése. Egyik győri bankházban tavaly 600 koronás váltót értékesített falusi jómódu emberek aláírásával, melyekről most kitudt, hogy hamisak. Dr. Pick öt ízben prolongálta is a váltót ugyanazon aláírásokkal. A királyi ügyészséghez érkezett feljelentés folytán a vizsgálóbíró elő akarta vezetetni dr. Picket, de a hamisító már nem volt található Győrött. Beszéli, hogy különböző esküvőkönél jelentékeny összegű hamis váltói vannak elhelyezve. Dr. Pick a győri fiatalág ismert alakja volt, jó társaságokban fordult meg és hangos fellépésével mindenhol sikerült neki észrevétni magát.

— (Eljegyzés.) Bessenyői és velikei dr. Skublics Ödön tartalékos huszárhadnagy és földbírtokos, Skublics Zsigmond és neje, vizeki Tallián Ilona urnő fia jegyet váltott koppanyi Háy Lenkével, dr. Háy István Zala vármegye tisztí főorvosa, földbírtokos és neje, nyírlaki Oszterhuber Ferike urnő leányával.

— (Az eltűnt turisták.) Chamonixból jelentik: A Mont Blanc-kirándulás egyik résztvevője, Othmar a következőket beszéli: Hétfőn reggel indultunk el. Az út közepén kődbe jutottunk és felkerestük a turistaházat. Fél óra mulva keleten és délnyugaton vihar keletkezett. Meghuzódtunk a kunyhóban. A vihar künn tombolt és a villám hirtelen a kunyhóba ütött és mindenkit megcsapott, kivéve Hammerherth és engem. Mindketten a szabadba menekültünk, hol nyakig hóban állunk, míg a zivatar el nem múlt. Majd ismét a kunyhóba léptünk, hogy társaink után nézzünk. Mindannyian égési sebeket szenvedtek, különösen karjaikon és lábaikon. Több órán át eszméletlenül fekvődték. A mennyőcsapás pillanatában sajátságos víziók voltak. Szerdán tovább akartunk menni, egész nap vészjeleket adtak, azonban csak csütörtökön láttuk meg az első segítségcsapatot.

— (Egy város halálrettegésben.) Érdekes hírt hoznak Szalonikiból, a bolgár bandák garázdálkodásáról. A szaloniki török lakosság folytonos rettegésben él s egész Macedónia területén örökös török katonák sátrai fehérlenek. A bolgár komiték minden eszközt fölhasználnak, hogy a török lakosságot nyugtalanítsák. Elhíresztelték, hogy az európai Törökországot importált p stíssel fogják elárasztani, hogy a törököket kiirtsák. A bolgárok a hegyeken laknak s így elkerülhetik a veszedelmet. A híresztelésnek Macedoniában mindenki hitelt ad s a módosabbak a betegség előtt máris tömegesen menekülnek. A bolgár forradalmárok a gyermekekre is kivetették hálójukat s mérgezett cukrot osztanak nekik. Eddig négy megmérgezett gyermek és egy fiatalember halt meg s sokan most vívódnak a halállal. Azt híresztelik, hogy néhány bolgár ma reggel halmazával szórta az apró cukrot néhány török iskola udvarára, hogy így a gyermekeket megmérgezzék. Az első haláleset híre iszonyu riadalmat keltett Szaloniki lakossága között s az anyák kétségbeesett jajgatással futottak gyermekeikért az iskolába. Délután már egy szülő sem engedte gyermekét az iskolába. A szörnyű merénnyellett a bolgárokat gyanúsítják, akik közül a rendőrség néhányat már le is tartóztatott. Attól lehet tartani, hogy a mindenféle vészhiértől felizgatott lakosság a bolgárok ellen támad, ami nagy vérontást vonna maga után.

— (Üdvös megtérés az orvosi tudományban.) Igen érdekes és a szenvedőknek rég kívánatos megtérést észlelünk egy régi orvosi elmélethez egy fővárosi orvos gyógymódjában, amely feltűnően kedvező sikerei révén a társadalom legjobb és legműveltebb köreiből gyorsan polgárjogot nyert és rohamosan terjed. Ezen gyógymód a vérgyógyítás (Hemopatia), amely kizárólagosan a vérgyógykezelésével gyógyítja a neurasthénit és egyéb idegbajokat, az asthmát, gyomor, sziv és vese betegségeit, a közszenyit, még pedig sokkal tartósabban és biztosabban, mint bármily más újabb gyógymód vagy gyógyfürdő. E gyógymód megalapítója dr. Kovács J., fővárosi orvos, aki évezredekben át uralkodó humoralpathológia elveit visszavetve, csakis a test nedveinek kóros elváltozásaiban keresi a betegségek keletkezését és ezeknek gyógykezelésében a beteg szervek gyógyulását. Elért bámulatos eredményei tudományos hitelét legfényesebben igazolják, mert néha a legválságosabb betegket hozott rövid idő alatt tartósan rendbe. Dr. Kovácsnak Budapesten, V., Váci-körút 18. szám. I. emelet egy e célra szolgáló rendelőintézete van, ahol naponta fogad betegeket. Mindazok, kik a fent felsorolt bajok egyikében szenvednek, igaz szívvel ajánljuk vidékünkön is elismert hírneves szaktudóshoz fordulni, mielőtt valamely gyógyfürdőbe mennének.

— (Kirándulás a Tátrába.) Julius 11-én, szombaton ismét társaskirándulás indul a Tátrába. A kirándulók Csorba állomásról a Csorba-tóhoz fogaskerekű vasutal mennek, innét Tátrafüredre, Tátra-Lomnicra, Barlangligetre és Szepes-Bélára vezető szép utat kocsin teszik meg. Szepes-Ofalui a vadregényes Magura hegységen át automobil közlekedés lesz. Innét indul a Scawnica lengyel fürdőbe a tutaj-kirándulás a Dunajec hegyi folyón. A menettéri jegy ára a gyorsvonat II. osztályában három napi teljes ellátással és az összes költségekkel együtt 80 korona. E kirándulásról az államvasutak menetjegyjelöltje küld részletes illusztrált leírást.

— (Változások Biharmegyei tisztviselői karában.) Bihar vármegye hivatalos lapja a következő személyi változásokról ad hírt: A folyó évi július hó 1-én állásaikat elfoglalták: Keszthelyi Zoltán főjegyző és Balogh János aljegyző. Nagy Márton központi, Csánády Jenő nagyszalontai és Kelemen József szalárdi főszolgabírák. A szolgabírák karában a következő beosztások történtek: Vass László tb. főszolgabíró Belényeshől Székelyhidra, ifj. Dávidházy János Székelyhidról Nagyabjomba helyeztettek át, az újonnan megválasztott Tempeleán Dezső a belényesi, dr. Markovits Manó a cséffai járásk főszolgabírói mellé osztattak be.

— (Agyonlőtt vadász.) Horváth N. erdőőr e hó 2-án a kalmancai erdőben vadászón érte Farkas János nevű vadászt. Az erdőőr erőlyes fellépése után dulakodásra került a dolog, miközben Horváth fegyvere elsült és a golyó Farkast halántékán találta, aki rögtön szörnyet halt.

— (A Szt.-Lukácsfürdő) június havi vendégnévsorából fölemlítjük a következőket: Lesslauer Marie és fia Amerikából, Glumm Johanna Berlinből, Brüll Rozália és leánya Belgrádból, Dragocanu Nicolai és neje Bacorból, Schwab Ede Galatzról, Michtner Ferenc főhadnagy Bécsből, Weltner Laura Grácból, Vásárhelyi Béla főrendiházi tag Aradról, Szauder Ignác plebános Noszlop, Reinle István es. kir. százados Abony, dr. Schön Vilmos kórház igazgató S.-A.-Ujhely, Szeremlei Sámuel és neje lelkész H.-M.-Vásárhely, Huszár Agost alispán Székesfehérvárról és még számos külföldi és magyarországi előkelő vendég, kik e kiváló budai gyógyfürdőben a kúra használása végett tartózkodtak.

— (Életuntak.) Dobrovics Antal besnyői születésű 24 éves vasúti raktárnok Dugonics-utca 7. sz. lakásán fejbe lötte magát. Haldokolva vitték a Rókusba. — Ma reggel a Népligetben egy 18—20 éves fiatal ember holttestét találták. Mellette revolver volt, a mellén pedig lösebb. Valószínű, hogy a fiatal ember még az este lett öngyilkos. A nála talált iratokból azt hiszik, hogy az öngyilkos Mennich László fényképésztanuló, aki Kispesztén az Üllői-ut 2. szám alatt lakott. — Marólugot ivott Juhász József láopoló Jázmin-utca 16. és Kurucz József napzafas Üllői-ut 73. számú lakásán. — Dentsch Szidi, egy kereskedő 16 éves leánya, Rottenbiller-utca 1. számú lakásán morfiumot ivott. A mentők azonban gyorsan kivonultak és megmentették a fiatal leányt a haláltól.

x Felhívjuk olvasóink figyelmét a *Record* műintézetnek lapunk mai számában megjelent hirdetésére. Együttal melegen ajánljuk az intézetet a közönség pártfogásába, hol művészies kivitelű képek nagyon olcsó árban készülnek.

IRODALOM ÉS MŰVÉSZET.

* Az Akadémia lejáró pályázata. A Magyar Tudományos Akadémián ez év szeptember hó 30-án a következő pályázatok járnak le: Bezerédj Pál adományából 2000 korona Bezerédj István élet- és jellemrajzána megírására. — A gróf Teleky-féle 100 aranyos jutalom, melyre szomorujátékok pályáznak, a középfa drámák kizárásával. A verses forma okvetlenül megkivántatik. — Bánffy Dezső báró 1200 koronás jutalma magyar történelmi vagy történelmi háttérű vigjátéka. — A Farkas-Raskó-alapítványból 200 korona hazafias költeményre, mely lehet himnusz, óda, elégia, ballada, költői elbeszélés, tanköltemény vagy szatira. — A Gorove-alapítványból 100 arany a komikum elméletére. — A Péczely 1000 koronás regénypályadíjra az 1901—2. évközben megjelent magyar történelmi vagy társadalmi életről írt regények pályáznak. — A gróf Karácsonyi-féle 200 aranyos jutalom komoly drámai művekre, melyeken nemesek szomorujátékok, hanem másnemű, ugymint történelmi, regényes, polgári színművek, drámai erkölcsrajzok stb. értetnek. — A gr. Nádasdy Tamás nevére tett 100 aranyos jutalom, melyre elbeszélő költemények pályáznak. A Lévy-alapból 1000 korona a magyar verses epikai költészet történetére a XIX. század második felében. A Doran-alapítványból 50 arany a töresztéses államadósságok különféle nemei, előnyei és hátrányai előadására. A Gorove-alapítványból 100 aranyos jutalom a legújabbkori etikai elméletek kritikai ismertetésére. Lukács Krisztina-alapítványból 2000 korona. A lélektan történetére Wolfftól napjainkig. — A Gorove-alapítványból 100 arany az Arpád-házi királyok udvartartásának történetére, beleértve az ahhoz tartozó népeket is. — A Vitáz-alapítvány 40 aranyos jutalma valamely növényesalád vagy nagyobb genus monografiájára önálló kutatások alapján. — A pályázatokat az Akadémia főtitkári hivatalához kell beküldeni.

* Szoyer Ilonka a budai szinkörben. A m. kir. Operaháznak e kiváló művésznője három napig vendégszerepelt a budai nyári szinkörben. Kedden volt első vendégjátéka, amely alkalommal Offenbach operettje, a *Hoffmann meséi* került színre. A művésznő Olympia, Antonia és Stella hármass szerepét játszotta és bájos, keresetlen játékkal, tiszta, csengő hangjával valóságosan elragadta a közönséget, amely tapsviharral és a virágok özönével fejezte ki háláját. Második vendégjátékául csütörtökön Strauss «Denevér» című operettjének *Adél* szerepét választotta, amely szerepében ugy a Magyar Szin-

házban, mint pedig az Operában oly nagy sikert aratott. Diszkrét pajzánsággal játszotta a szerelmi kalandok után vágó szobaleányt, de különösen a második felvonásbeli ál-urihölgyet színezte kedvesen. Enekszámával, de különösen *Márki szivem*... kezdetű dalával oly hatást ért el, hogy az előadás 10 óra helyett csak 11 óra felé végződött a sok ismétlés miatt. Sikerében osztozott *Anday* Blanka, aki Rosalinda szerepében kedves hangjával és játékkal emelte az est fényét. Pénteken Rossini Sevillai borbély című vig operájának Rozina szerepében bucsuzott a szinkör közönségétől Szoyer Ilonka. Könnyed játéka és stakatos énekszámai olyan tapsvihart idéztek elő, mint amintre a budai szinkörben már rég volt eset. Elismeréssel kell adoznunk Krescsányi igazgatónak, aki áldozatkészségével lehetővé tette egyrészt, hogy Szoyer Ilonka művészetében gyönyörködhetett a közönség, másrészt pedig, hogy a vendégszereplés darabjai fényes kiállításban és gondos rendezéssel kerültek színre. A férfi-szereplők közül *Mihályi* Ernő és *Ujvári* Károly arattak sikert.

TÖRVÉNYSZÉKI CSARNOK.

= Kalmár Antal újabb felségssértési pöre. A minapi szenzációs királysértési pöre révén sokat emlegetett író, dr. Kalmár Antal néhány hét előtt vezércikket írt a «Független Magyarország» részére. Cikkéért, melynek «Királyi esküszegés» volt a címe, ismét pörbe fogta a királyi ügyészség. Kalmárt Szabadkán, ahol most állandóan lakik, a vizsgálóbíró tegnap már ki is hallgatta. Dr. Kalmár kijelentette, hogy csupán közjogi fejtegetésekbe bocsátkozott cikke során, azonban a király személyét bántani nem volt szándéka.

= Új közigazgatási bírák. A király, a miniszterelnöknek a minisztertanács nevében tett előterjesztésére, Nagy János, a Kuriához beosztott szegedi ítélőtáblai bírót és dr. Horváth Ödön királyi tanácsos, eperjesi jogakadémiai dékánt a közigazgatási bírósághoz ítélő-bírákká nevezte ki.

= A bázeli kiáltvány terjesztői. Zágrábban — mint ottani tudósítónk jelenti — tegnap délelőtt kezdették el egy nagyszabású bűnpör tárgyalását. Vádlott két pap s a vád ellenük az, hogy a zavargásokat szító Bazelben nyomtatott forradalmi kiáltványokat terjesztettek. A bázeli kiáltványt tudvalevőleg az anarchisták szövegezték s küldötték Horvátországba, hogy a forrongásban levő kedélyeket saját eszméik számára megnyerjék. A kiáltványban eszeveszett izgatás foglaltatott a fennálló társadalmi rend s a bán, gróf Khuen-Hédervary személye ellen.

A vádlottak *Jemersics* Iván grabisnopoljei lelkész és *Suster* Oszkár, a káplánja. A bíróság elrendelte a forradalmi kiáltvány felolvasását, még pedig tekintettel lázító tartalmára, zárt tárgyalásban. Ennek megtörténte után a vádlottakat hallgatták ki, kik minden áron el akarják a felelősséget háritani magukról. Azt vallják, hogy megkapták ugyan a forradalmi kiáltványt tartalmazó csomagokat, de nem ökvették át, akkor egyikük sem volt otthon. Azt is tagadják, mintha terjesztették volna, csak éppen egynéhány lelkészársuknak küldötték belőle. A tárgyalás folyik.

= Zugirászkodással vádolt jogtanácsos. Ismeretes dolog, hogy dr. *Bartsch* Gusztáv, az állami vasutak jogtanácsosa, hatóság előtti rágalmazás vétsége miatt panaszolta be a büntető járásbírósnál *Pollák* Illés ügyvédet, a budapesti ügyvédi kamara ügyészt, mert ez kamarai ügyészi tisztéből kifolyólag zugirászat címén tett feljelentést dr. *Bartsch* Gusztáv ellen a büntető járásbírósnál. *Pollák* Illés kamarai ügyész ellen. Dr. *Drill* ítélőtáblai bíró, a büntető járásbírósnak vezetője, a megtartott tárgyaláson a további eljárást a dr. *Bartsch* panaszára megindult ügyben megszüntette. Ezen megszüntető határozat ellen dr. *Bartsch* jogi képviselője *felfolyamodást* jelentett be. Most tárgyalta ezt az ügyet a törvényszék felelbbviteli tanácsa. A felelbbviteli tanács a járásbírósnak megszüntető határozatát meg-

semmisítette, még pedig formai okból s egyben újabb tárgyalás megtartásával ítélethozatalra utasította az elsőbírósnak.

SPORT.

× Futtatások a Tátrában. A második lomnici versenynap szenzációja *Etel* győzelme volt a *Lomnici handicapban*. Rhodope lett második Bátor előtt, míg a favorizált Toquade és Charmante helyet sem kaptak. A részletes eredmények ezek:

I. *Eladók handicapja*. Díj 1800 korona. Táv. 1400 méter. Zangen I. *Allerweil fidel*-je (lov. Cleminson) első, Windfall második, Henry Clay harmadik. Futott még: Lady Hinton. Tot. 10 : 51. Helyre 25 : 110 és 110.

II. *Handicap*. Díj 2000 korona. Táv. 1600 méter. Batthyány E. gróf *Jász*-a és Capt. George *Baltimore*-je holtversenyben első, Toldi harmadik. Futott még: Csett. Tot. 10 : 8 Jász. 13 Baltimore. Helyre 25 : 30 és 36.

III. *Lomnici handicap*. Díj 8000 korona. Táv. 1100 méter. Pálffy I. gróf *Etel* (lov. Adams) első, Rhodope második, Bátor harmadik. Futott még: Toquade, Rendetlen, Moloch, Vaduz, Charmant, Wigwam. Tot. 10 : 50. Helyre 25 : 42, 77 és 47.

IV. *Poprádi díj*. Díj 3000 korona. Táv. 2400 méter. Meichel T. *Sphinx*-e (lov. Southey) első, Picador második. Tot. 10 : 26.

V. *Eladóverseny*. Díj 2000 korona. Táv. 1100 méter. Mr. Redgrey *Tubicam*-ja (lov. Lewis) első, Tétova második, Zsiga báró harmadik. Futott még: Sebes. Tot. 10 : 43. Helyre 25 : 33 és 35.

VI. *Nyeretlenek versenye*. Díj 2000 korona. Táv. 1100 méter. Wiener-Welten R. *Mugomwen*-je (lov. Barker) első, Orne második. Tot. 10 : 16.

× Az egyetemi athleták céllövő versenyei. A budapesti athleta klub *Szemere* Miklós országgyűlési képviselő, a klub elnökének áldozatkészségéből október 2-án *nemzetközi junior-céllövő versenyt* rendez Szent-Lőrincen *Szemere* Miklós lövöldéjében. A díj 3000 korona és aranyérem, tiszteletdíj a győztesnek, 1500 korona a másodiknak, 500 korona a harmadiknak ezüst érmekkel. A versenyekben részt vehet minden 1880 január 1-je óta született tiszteséges ember, ha céllövő-versenyen első díjat még nem nyert. Nevezési határidő 1903 szeptember 25-ének déli 12 órája. Bővebb felvilágosítást a B. E. A. K. titkársága (Budapest, központi egyetem) ad s ugyanide küldendők be a nevezések is. Ezenkívül gróf *Széchenyi* Béla 1000 koronás díjat tűzött ki egy országos céllövő versenyre, melyben 30 éven aluliak vehetnek részt. A *Széchenyi*-verseny feltételei különben ugyanazok, mint a junior-versenyéi.

NYILTTÉR.)*

Vérgyógyítás. Hemopatia.

Ezen új, eredeti gyógymód rendkívüli sikerrel lesz alkalmazva köszvény, asztma, sziv-, vese-, gyomor-, bel- és hólyagbántalmaknál, súlyos ideg-, vér- és borbajknál. Biztos védelem szélhűdés és elmezavar ellen 12 év óta ki lett próbálva és most évente száz meg száz teljes gyógyulással számol be.

E gyógymód megalapítójának és egyedüli képviselőjének

dr. Kovács J.

egyetemi orvostudornak (Hemopata) rendelő intézete van Budapest, V., Váci-körut 18. szám alatt. Rendelés naponta 9—12-ig és 8—6-ig. Díjazott levélre válaszol. Betegeket intézetén kívül is kezel. — Nehéz betegeknek legbiztosabb gyógymódja.

Dadogást és minden beszédhibát sikeresen gyógyít SOLT LAJOS tanfolyama. Budapest, V., Báthory-utca 20. szám. Fölvétel 12—1-ig.

* E rovat alatt közlöttékért nem vállal felelősséget a Szerk.

Törvényesen védett

„Bob-csemege”

a legkellemebb hashajtó. Orvosok rendelik.

Kapható a gyógyszerárakban.

Főraktárak: Lux Mihály, Múzeum-körut 7., Dr. Egger Leó, Váci-körut 17., Török József, Király-utca és Andrássy-ut, Karischmaroff A., Népszínházzal szemben, Fodor J., Sas-drogueria, Kerepesi-ut, Gara és Roih, József-körut 74., Fodor Márton, VII., Király-utca 41. és Váci-körut 10., Molnár és Moser, Koronaherceg-u., Neruda Nándor, Kossuth Lajos-utca, Szécsi Lajos, Andrássy-ut 78., Reiner és Társa, Buda, II., Fő-utca 12.

KÖZGAZDASÁG.

Hazai ásványvizek érdekében. A nemzeti termelés védelmét ugyan ma már az egész közvélemény szükségesnek mondja, mégis léptenyomon olyan jelenségekkel találkozunk, amelyek azt látszanak bizonyítani, hogy e hangzatos mondás ajkunkról éppen olyan könnyelműen hangzik el, mint számos egyéb nemzeti érzésünk fellángolásából származó szólások. Szomorú bizonyítéka ennek az a körülmény, hogy évenként körülbelül *egy millió* korona értékű külföldi ásványvizet hozunk be s emellett a belföldi, különösen a székely fürdőket s gyógyforrásokat érthetetlenül elhanyagoljuk. A székelyföldön 16 féle forgalmi cikket képező ásványvíz van, amelyekkel a külföldi vizet minden áldozat nélkül kiszoríthatnók. A *giesshübli* helyett az ezzel egyenlő értékű *bodoki Matildviz*, a *spai, piemonti* helyett *előpataki* vagy *homoródi*, *szellerszi* helyett *kovácsnai* vagy *málnási Mária-víz*, *franzensbadi* helyett *tusnádi*, *karlsbrunni* helyett *korondi*, *schwalbachi* helyett *felső-rákosi*, *gleichenbergi* helyett *málnási*, *Apollinaris* helyett *borszéki* volna használható úgy a magánházaknál, mint kórházakban. Sajnos azonban, sem a fogyasztó közönség, sem a kereskedelem nem szentel annyi figyelmet a székely ásványvizeknek, amennyit azok értéküknél fogva megérdemelnek. Tagadhatatlan, hogy ennek nagyrészt az orvosok az okai, akik a legritkább esetben vesznek maguknak annyi fáradságot, hogy a belföldi ásványvizek hasznáról meggyőződést szerezzenek és betegeknek a külföldi helyett ezeket hathatósan ajánlanák. Éppen ilyen mostoha sorban részesülnek a székely fürdők is, holott *20 erős gyógyhatású* fürdő várja a Székelyföldön a betegeket. Megbízható számítás szerint 48 millió koronára rug az az összeg, amelyet a belföldről nyaralás és fürdőzés címén évenként külföldre visznek. Ha sikerülne az állam támogatásával és különösen a magyar társadalom lelkesedésével ennek a rengeteg összegnek csak egy bizonyos hányadát is a Székelyföld felé irányítani, egy csapásra segítve lenne a székelység igen szomorú és aggasztó gazdasági helyzetét. A székely kongresszus mindezeket megfontolva és tisztán látva, elhatározta, hogy a székely ásványvizek és fürdők érdekében egyéb intézkedések mellett felhívást intéz a társadalomhoz. A kongresszus végrehajtó bizottsága a sajtó útján fordul tehát a hazai társadalomhoz s ez utján kéri a belföldi kórházak vezetőségét, az orvosokat és az egész társadalmat, hogy — hazafias kötelességüknek eleget téve — a székelyföldi ásványvizeknek a hasonló hatású külföldiekkel szemben adjanak előnyt. Hiszszük, hogy a nemzeti öntudatra ébredő magyar társadalom a székely kongresszus szavát meghallgatja és lelkére veszi. A végrehajtó bizottság nevében: *Buday Barna*, előadó. *Bedő Albert*, elnök.

A tőzsdéről. A belpolitikai helyzet tisztázódásához fűzött remények, sajnós, nem mentek teljesebbé. A magyar képviselőházban tovább folyik az obstrukció s egyelőre a nyugodt tevékenységről szó sem lehet. Súlyosítja a helyzetet a kitörőben levő osztrák obstrukció, illetőleg a kormányválság is, úgy hogy egyelőre bizony elég komoly fellegek borítják a tőzsdék horizontját. A belpolitikai válságot nem képesek ellensúlyozni a kedvező aratási hírek. Pedig hát ilyenkor a börze szívesen használja ezt a fegyvert. Most azonban mindenki tisztában van azzal, hogy a mostani stagnáció többet árt, mint amennyit az esetleges jó aratás használhat. Különösen a mostani alacsony buzaárak mellett. Figyelemreméltó, hogy a lanyhaság a járadékok árfolyamát csak igen kis mértékben befolyásolja, mely körülmény arra enged következtetni, hogy beavatott helyen még mindig biznak a nyugodt kibontakozásban. Az üzlet részleteire áttérve, mindenekelőtt fel kell említenünk, hogy az üzlet a legszűkebb keretekben mozgott. A hét közepén javultak a magyar hitelrészvények a cukor, petróleum és malom-üzlet kedvező kilátásai alapján. Ellenben feltűnő gyenge magatartást tanúsítottak az osztrák-magyar államvasut-részvények budapesti eladások következtében.

BUDAPESTI TŐZSDÉK.

Gabona-tőzsde.

Buza elkelt 12000 mm. változatlan áron.

Készáruüzlet.

Buza:

Tiszavidéki: 200 mm. 82 k. 7.875 korona, 100 mm. 82 k. 7.725 korona, 150 mm. 795 k. 7.725 korona, 300 mm. 81 k. 7.85 korona, 1000 mm. 81 k. 7.825 korona, 100 mm. 81 k. 7.825 korona, 100 mm. 805 k. 7.75 korona, 100 mm. 80 k. 7.75 korona, 100 mm. 79 k. 7.75 korona, 50 mm. 80 k. 7.75 korona, 200 mm. 80 k. 7.625 korona, 150 mm. 79 k. 7.80 korona, 115 mm. 815 k. 7.80 korona, 100 mm. 795 k. 7.80 korona, 130 mm. 79 k. 7.65 korona, 100 mm. 77 k. 7.625 korona.

Pestmegyevidéki: 100 mm. 82 k. 7.80 korona, 100 mm. 79 k. 7.75 korona, 200 mm. 79 k. 7.65 korona, 30 mm. 783 k. 7.45 korona, 100 mm. 785 k. 7.55 korona, 100 mm. 79 k. 7.55 korona.

Mezőhegyes: 1000 mm. 80 k. 7.85 korona.

Vészti: 1600 mm. 823 k. 7.75 korona.

Felsőmagyarországi: 250 mm. 77 k. 7.35 korona, 200 mm. 765 k. 7.30 korona.

Ujszászi: 1300 mm. 705 k. 7.75 korona.

Lévai: 250 mm. 76 k. 7.225 korona.

Érték-tőzsde.

Teljes üzletesség mellett az árfolyamok csak jelentéktelen ingadozásoknak voltak kitéve. A járadékpiac aránylag szilárd volt.

Az előtőzsdén jegyezték:

Osztrák hitel	659.75	660	660	---
Magyar hitel	731.50	731.50	731	---
4% koronajáradék	99.40	99.49	99.40	---
Leszámitolóbank	450	450	450	---
Jelzálogbank részv.	520	520	520	---
Rimamurányi	465	465	465	---
Allamvasut	667.25	667.25	---	---
Városi villamos	300	300	300	---
Budapesti Közut	609	609	609	---

A déli tőzsdén zárultak:

Osztrák hitelrészvény	659.75	---	---	---
Magyar hitelrészv.	731	---	---	---
4% koronajáradék	99.40	---	---	---
Leszámitolóbank	450	---	---	---
Jelzálogbank részv.	520	---	---	---
Rimamurányi	465	---	---	---
Allamvasut	667	---	---	---
Városi villamos	300	---	---	---
Budapesti Közut	609	---	---	---

Kivonat a hivatalos lapból.

— július 4.

Kinevezések. A vallás- és közoktatásügyi miniszter Jantsky Bélát a kismácsi állami elemi népiskolához rendes tanítóvá, Hubai Antalt és Hubainé Pich Arankát a budafoki állami elemi iskolához áthelyezte és Frank Ferencet, Tihanyi Gusztávot, Kling Vilmost, Föglein Jánost ugyanezen állami elemi népiskolához rendes tanítókká, az igazságügyminiszter Offenberger Jakab drt a brassói törvényszékhez aljegyzővé, a földmívelésügyi miniszter Timbus Albertet és Weisenbacher Aladart ideiglenes minőségű fizetéstelen számtisztokká, a sepsiszentgyörgyi pénzügyigazgatóság ifj. Bodor Gyulát a sepsiszentgyörgyi adóhivatalhoz díjtalan adóhivatali gyakornokká kinevezte.

REGÉNY-CSARNOK.

A két Renkó.

Irta: Magyar Gyula.

(Folytatás.)

*

Valami husz éve. Az akasztófától megmenekült Renkó. Örökös fogságot mértek rá helyette, amelynek óráit ott szenvedte végig a távol hegyek közt, az illavai várban.

«Becsületes» rab volt. Dolgozott napestig, csak az éjszakákon tört ki nehéz sóhaj háborgó lelkéből:

— Én édes kis fiam, édes feleségem!

Már-már szabadon járt, úgy megbíztak benne, hisz ugys szabaddá teszi majd a király jószágos kegyelme. Így történt, hogy egyszer vagy huszadmagával leszállították a kék Duna partjára, hogy ott fehérre hántsák a sok fűzfa veszőt, amiből a rabok odabent a várban kosarakat fonnak. A szabad levegő átjárta a testét. Kioltthatatlan vágya támadt a lelkében a szabadulásnak.

Ott a Duna partján suttogtak a habok, éppen úgy, mint egykor lent a Tisza partján:

— Gyere már, gyere már! Elviszünk mi messze!

Ami virág csak volt ott a folyam partján, ami madár csak szólt ott a berek alján, az mind csalogatta. Az a szabadságnak illatát lehelte, ez a szabadságnak nótáját dalolta.

Egy reggel azután, egy tavaszi reggel, a már öreg Renkó három rabtársával megszökött hirtelen a fegyenc-tanyáról.

Zsándárok kergették uttalan utakon, nappal s éjszakákon. Elfogni nem tudták. Ment, ment hazafelé, le a Bácska felé, ahol tán még várja az elárvult asszony, meg az a kis gyermek. Odaért s valahol erdejében a már embermagas zöld tengeri szárnak, találkozott a Bögre juhászszal.

— Adj' Isten jó napot!

— Adj' Isten — felelt ez — zápfogára vágva a makra pipáját.

— Talán nem ismer kend?

— Már hogy is ismerném. Csak azt látom kendről, hogy bujdosó forma.

— Az vagyok, a Renkó.

A juhász meghökken, fehér lett a naptól felégett arca.

— Hm, hát mi járthatban?

— Csak a feleségem akarnám még látni, meg a gyermekemet, aztán visszamék örökre.

— Hm, a feleségét? Már nem is a kendé. Van annak más ura, vagy tizenötöve; a gyerek meg zsándár.

Valami rémséges ordítás törhetett ki a vén fegyencnek ziháló melléből. A kukorica közt lakmározó nyulak nagy iramodással szöktek ijedtükben a másik határba. De ment a betyár is, mert most már betyár lett. Utána a csendőr szuronya villogott és ha utat hozott elébe a végzet, azt kegyetlen módon utolsó garasig mind, mind kifosztotta. S e közben menekült. Megyéről-megyére, át a Dunántulra, ott huzta meg magát a Bakony-erdőnek mély rengetegében.

Fejsze nem sujtotta százados vén fáknak árnyában pihenője esik az erdők vadjának s a bujdosó betyárnak. Ott pihent meg ő is s ez a pihenője lett azután a vége.

Egyszer, mikor a nap sugarával áttört a sűrű bozótnak leveles indáin, zsándár-szuronyt látott a betyár villogni. Mint a megriadt vad, ugrott fegyveréhez s célbavette vele ifju üldözőjét.

A csendőr is célzott, de előbb kiáltott:

— A törvény nevében add meg magad békén!

A betyár nem felelt. Azaz hogy, de hogy nem. Fegyvere eldördült s a repülő golyó sivitva tépte szét a fáknak zöld lombját, egy-két márdérszket, csak az ifju csendőrt, azt nem találta el.

Hanem ekkor dörrent a csendőr fegyvere.

A dördülés hangját visszaadta százszor a Papodhegy bérece. A betyár lebukott és zihálva kapott oda a melléhez, amelyből előtört egy erős vérsugár.

A fiatal csendőr odaugrott hozzá, megfogta két karját:

— A nevedet mond meg; neved, szerencsétlen!

A haldokló fegyenc elhátán suttogta:

— Sze ... gény ... Ren ... kó ... Ist ... ván ...

A csendőr kezéből kiesett a fegyver. Reá borult arra a haldokló, arra a ziháló testre s erős fuldoklás közt suttogta, zokogta, miközben köny és vér lett orcája:

— Apám, édes apám! Boldogtalan apám!

*

Odaálltak körbe a többi csendőrök. A delelőre ért nap fénylő sugara visszaverődött az acélszuronyokról. Térdelve, zokogva várta egyik Renkó a másik halálát, hidegülő szive végső dobbanását. És eljött a végső.

Madarak daloltak, vígan úgy mint régen. Hiszen nem tudhatták, mért zokog a csendőr, az az ifju csendőr a betyár halálán.

(Vége.)

Felelős szerkesztő: MAGYAR GYULA.

Laptulajdonos a «Magyarság» lapkiadóvállalat.

SZÍNHÁZAK.

Vasárnap, 1903. július hó 5-én.

Fővárosi nyári színház.

Délután fél helyárrakkal:

A cigány.

Eredeti népszínmű 3 felvonásban. Kezdeté 3 órakor.

Este rendes helyárrakkal:

Éjeli menedékhely.

Jelenetek a mélységből 4 felvonásban. Irta Maxim Gorki. Kezdeté fél 8 órakor.

Városligeti nyári színház.

Délután fél helyárrakkal:

Bob herceg és Mici hercegnő.

Eredeti énekes bohózat 4 felvonásban. Irta Feld Mátyás. Zenéjét szerzte Barna Izsó. Kezdeté fél 4 órakor.

Este rendes helyárrakkal:

Ugyanaz.

Kezdeté fél 8 órakor.

Schoffola Ernő A ruganyasztartás meghonosítója
Budapest, VI., Andrásy-ut 2.
Legjobb minőségű gummitömlők kerti fecskendezésre
árjegyzék ingyen. 23

OS-BUDAVÁRA
Nyitva délután 6-tól reggeltől 4 óráig.
Ma, szombaton, július hó 4-én az Egyesült-Államok
függetlenségi nyilatkozatának évfordulóján
Amerikai szabadság-nap.
Washington szobráinak leleplezése. Washington
hajójának megerkezése. Nagy amerikai díszelő-
vonulás hajószínek, matrózok, amerikai rendőrök, négyek
és amerikai polgárok részvételével.
A nagy varieté-szín-
padon este 9 órakor **diszeloadás** a remek új júliusi
műsorral.
A Folies Comiques-ben este 10 órakor szintén disz-
előadás. — Nagy amerikai tűzijáték. A Niagara-zuha-
tag és lángoló dívdalkapok.
Belépődíj 1 kor. Városi jegyek 40 fill. rafizetessel érvényesek.

Villamos zseb- és kézi lámpák
fényszóróval,
száraz elemmel, vagy akkumu-
látorral. Éjeli használatra
rendkívül alkalmas papok,
turisták, tanítók, földbir-
tosok, vadászok, katoná-
tisztok, vegyészek, gyógyszerészek, vasuton
utazók számára.
Villamos kézilámpák íráshoz, olvasáshoz, karácsonyfa,
diszvilágításhoz, továbbá indító-készülékek, villanyos tele-
pek, izzólámpák, távbeszélők, kirakatvilágítások, távirók
NEUMANN JOZSEF VILMOS
hatóságilag eng. elektrotechnikus
BÉCS, I., Adlergasse 12.
Alapítattott 1888. 82 Árjegyzék ingyen.

Alapítattott 1860. Alapítattott 1860.
FRIEDMANN ezültkészítő **PERL LAJOS**
ágyneműkészítő **KAROLY**
Budapest, VI., Vörösmarty-utca 43.
Andrásy-ut sarok.
Eivállal mindennemű paplanokat, matracot, rugany-
matracot és szalmaszakot, ablakpárnát, rolettákat és
minden e szakmába vágó munkákat, ugyszintén szálloda
és kórház berendezéseket. 74
Rendelés esetén levelező-lap utján tessék értesiteni.

Minden sorsjegynek nyernie kell.
Jószív-sorsjegy.
Főnyeremény 20.000 K Játéktartam 1948-ig.
Kapható 24 havi részletfizetésre.
Havi befizetés
5 darabra 2 korona 98 fillér.
10 " 5 " 70 "
15 " 8 " 70 "
Már az első részlet és 35 fillér portó befizetése ellenében
kiadom a sorsjegyek sorozatát és számát tartalmazó tör-
vényesen kiállított részletet, melynek birtokában a
vevő az egyedüli **játékjogot** élvezi. Két rész egy-
szerre való befizetésénél három részlet nyugtázzatik.
Fleissig Sándor bankház BUDAPEST
Erzsébet-körut 2. sz.

DREZSMANN KÁROLY, BUDAPEST, VII., Rottenbiller-
utca 6/a. (Munkás-utca sarok).
Borotva homorú kőszőrűde villanyerővel. Különlegesség angol
és svéd borotvákban Draszmann-féle homorú-kőszőrűde-
léssel. Ezek hosszú során gyűjtött tapasztalataim Bécsben, Münchenben és
Stuttgartban, valamint 1894 óta Németországban, hol mint homorú-
kőszőrűde-berendezés működtető, azon kellemben helyeztettem juttatnak,
hogy igen t. vevőimnek legmesszebbmenő igényeit is kielégíthetem.
Mint a *Drezsmann és Herzog* slottéri cég volt birtokosa az áltá-
lánosan legjobbnak elismert homorú-kőszőrűde-berendezéssel, így nagy ered-
ményeket értem el, hogy teljesen meg vagyok győződve, hogy hazám-
ban Magyarországon a legrövidebb idő alatt a legnagyobb vevőkört
magam részére biztosíthatom. Sőt, nyelmem: Drezsmann-Bpest. 45

PROSPEKTUS KIVÁNATRA KÜLDETIK
M. K. SZÁM. 26396 sz.
EREDMÉNY
PREMIUM-ÉREDELMÉNY
KÖLTSÉGTEN KÉSZÜLÉKEK
EDDIG LELEGYŐZÖTT
KÖZÖSSÉG
JOBBA
MAGYAR GYÁRTÁNY
BUDAPEST
VÖRÖSMARTY-UTCA
33. SZÁM

ZISKA J. utóda
Rostély György
merleggyáros iroda és raktár
Budapest, Eötvös-u. 51.
Ajánlja a legmegbízhatóbb
gabnaminőségű, tiz és szá-
zados **marhaméleget**.
A budapesti értéktörzse
szállítója. Árjegyzék ingyen
és bérmentve küldetik.

Kitüntette az ezredéves orsz. kiállításon I-ső díjjal
és díszoklevéllel
VERDES ARPÁD
elsőrendű ur és női fodrászterme
az ur fodrászat volt tanára
Budapest, VIII., Muzeum-körut 10. szám.
Mindennemű ur és női hajmunkák készíttetnek. Nagy
raktár mindennemű angol, francia illatszerek és pipere-
cikkekben.
Hölgyek figyelmébe!
Hajszáritás villanyos levegővel!
Tisztelettel van szerencsém a nagyérdemű hölgy-
közönség becses figyelmét felhívni fényesen berendezett
s a mai napon megnyitott
női fodrász termemre,
melynek célszerűen elhelyeztetett helyiségei egy kényelem, mint csinra vetekedik hajmunkáit világvárosi
nasonló szalonokkal s lehetővé teszi minden hölgynek az otthoni kényelmetlen hajmosást és hossza-
dalmas hajszáritás nélkülözését, a mennyeiben a fent látható villanyos géppel, mely orvosilag is ajánl-
tatik, a hajszáritás 10 perc alatt történik. Hajmosások egy-zsleppel vagy petrollal, a beteg haj-
szálok levágása, francia mód szerinti perzseléssel együtt 4 korona; naponta reggel 8-tól este 8 óráig
eszközöltetek. Hajfésülések minden időben a villanyos szárítás segítségével gyorsan és kiválóan végez-
tetnek. Ugyanott külön termek (manicure) kéz- és körömápolás, mely specialis módon végeztetik.
A nagyérdemű hölgyközönség kegyes pártfogását kérve, maradtam kiváló tisztelettel
Bejárat a hölgyfodrász-terembe az udvarban jobbra. **Verdes Arpad**, fodrász.

Uj gyógmód! * Uj gyógmód!
Betegeknek legjobban ajánlhatjuk
Dr. MITZGER hírneves intézetét
Budapest, VI., Teréz-körut 44., I. em.
Egyedüli intézet, hol a legelhanyagoltabb betegségek,
bőr-, ideg-, vér-, ideggyengeségi, csuzos, reumatikus
és belső krónikus betegségek a
122
Kataphorese:
csodás új gyógmód által oly lelkiismeretes
alaposággal és tökéletes biztonsággal gyógy-
kezeltetnek, hogy a tiszteletdíj teljes gyógyulás után
is fizethető. Ezen áldásos gyógmódot, hogy szegényebb
sorsuak is igénybe vehessék, a kik kétszeresen vannak
egészségükre szorulva, az intézet naponként 8—9-ig
d. e. teljesen ingyen rendel. Ünnepek és vasárnap d. e.
8—12, d. u. 2—4-ig. Levelekre díjtalanul választottatik.

Magyar üvegbiztosító-társaság
Budapest, Váci-körut 31. sz.
biztosít tűkór-üvegtáblákat portálékban, üvegtérkéket egész épít-
ményeknél, a legelőszőbb díjat és a legpontosabb lezámi-
tolás mellett. Több évre szóló biztosításnál tetemes kedvezmények.
Elvállal szállítási biztosításokat is. **Ügyes ügynökök**
kerestünk. 1740

Eddig nem létezett,
páratlan a maga nemében a
REKORD
műintézet szövetkezet, mely hazai szegénysorsu
akademia-művészekből alakult és céljuk a nagy-
közönségnek alkalmat nyújtani igazán művészi
munkák olcsó beszerzésére, vállalkozók és ügy-
nőkök kizárásával. Kérjük a n. é. közönség
b. pártfogását, mert ez által alkalmat nyújt,
az elnyomott művészeknek pályájuk folytatá-
sára. Jó munkáért mindenkor kezeséget vál-
lunk bármely rossz fénykép után.
Árak minden utánfizetés nélkül
Színes képek:
Életnagyságu krétarájzok v. nagyítások
papírkérettel együtt ... 3 K.
Életnagyságu pasztellfestmény papírke-
rettel együtt ... 6 «
Életnagyságu olajfestmény... 10 «
Vidékre utánvétellel minden kép után
1 korona csomagolási díj fizetendő.
98 **Müterem:**
Budapest, VII., Rottenbiller-utca 46.

Szabadalmakat Értékesítő Vállalat.
PASZTOR, törvényesen bejegyzett cég, Budapest, Erzsébet-körut 17/u. 67

Megszerez szabadalmakat, financoiroz találmányokat
belajstromoz védjegyeket és mustrákat.
Telefon 24-20.
Felvilágosítás díjtalanul adatik.

Sajátkészítményü férfiruha-áruház

férfiszabó LUKÁCS GYULA férfiszabó

Budapest, IV., Kossuth Lajos-utca 18. szám (az Udvari-kávéház mellett).

Előre haladt idény miatt leszállított árak.

A szabott ár minden darabon látható. A szabott ár minden darabon látható.
Dus választék fiu- és gyermekruhákban, piquet- és szövetmellényekben.

Kívánatra mintákat bérmentve küldök.

102

Csak rövid ideig tartó rendkívüli nagy áreszállítás! * * Csak rövid ideig tartó rendkívüli nagy áreszállítás!

Senki ne mulassza el ezen kedvező

alkalmi vételt!

A «Tudomány és Irodalom» legértékesebb művei új állapotban mélyen leszállított áron a bolti árak egynegyede (1/4) értékében (vagyis a mely műnek ára 2 K., az 50 fillérré) nagy választékban

VASS JÓZSEF könyvkereskedése és könyvkiadóhivatalában

Erzsébet-körut 38. sz. BUDAPEST Erzsébet-körut 38. sz.

állandóan kaphatók.

Kívánatra ugyanott úgy magánfeleknek, mint egyesületek, olvasókörök, köz- és iskolai könyvtárak stb.-nek készségesen szolgálnak és a jelzett címre megküldik a «Könyvbarátok Tanácsadóját», mely a raktáron lévő összes művek legjutányosabb árjegyzéseit is tartalmazza.

Vidéki megrendelések a legpontosabban eszközöltetnek s úgy az alatt felsorolt alkalmi művekből, mint az árjegyzékből választott és tiz koronát meghaladó rendelvények bérmentve megküldetnek.

Nevezetesebb művek jegyzéke:

Bartha: Hangulatok 4 K. bolti ár helyett most csak 1.-K.	Chatre: A pápák büne ... (2 K.) -50 K.	Maurier: Egy örült naplója ... (2 K.) -50 «
Barilli: Dodero kapitány 2 K. b. ár h. most csak -50 «	Corvin: Papok tükre ... (2 K.) -50 «	Mocnik: Mértan ... (3.60 K.) -90 «
Beregszászi: Valódi magyar szakácskönyv 2 K. bolti ár helyett most csak -50 «	Daudet: Tarasconi-Tartarin ... (2 K.) -50 «	Móricz P.: Rákóczy Ferenc ... (2 K.) -50 «
Bodnár Zsigmond újabb művei:	Doyle: Az utolsó probléma ... (2 K.) -50 «	« Nagy Napoleon császár ... (2 K.) -50 «
1. «A magyar irodalom története», két vastkos kötetben nemzetünk irodalmának történetét legkimerítőbben tárgyalja 17 K. bolti ár helyett most csak ... 4.25 «	« Véres bosszu ... (2 K.) -50 «	Nagy Endrei: Vörös lovag ... (2 K.) -50 «
2. «Szellemi haladásunk törvénye», szerző első munkája s melylyel a külföldi elismerését is kivívta magának ... 1.40 K. helyett -35 «	« Dilettáns detektív ... (2 K.) -50 «	Népdalok ... (2 K.) -50 «
3. «Az eszmeerő magyarázata», az erkölcsi világ törvényeit tartalmazó érdekes mű -60 K. h. -35 «	Endrei: Mátyás király élete és halála ... (2 K.) -50 «	Ohnet Gy.: A vasgyáros ... (2 K.) -50 «
4. «A tudomány csodjéről», Brunetiére híres tanulmányát tárgyaló és az erkölcsi világ igazságát hirdető híres mű -60 K. helyett -15 «	Farkas E.: Ocskay brigadéros ... (2 K.) -50 «	« Az élet harca ... (2 K.) -50 «
5. «Az erkölcsi világ», kiváló figyelmét és fel-tűnéstkelő irodalmi becsü mű 5 K. helyett 1.95 «	Fereál: A spanyol inkvizíció titkai ... (2 K.) -50 «	Ózsi K.: Telivérek ... (3 K.) -75 «
6. «A magyar nemzet politikája» -60 K. helyett -15 «	Feuillett: Egy szegény ifjú története ... (2 K.) -50 «	Pekár Gy.: Dodo főhadnagy ... (2 K.) -50 «
7. «Az erkölcsi törvény alkalmazása», 3 K. h. -75 «	Flammarión: Uránia ... (2 K.) -50 «	« Manöver szerelem ... (2 K.) -50 «
8. «Erkölcsi kérdések», nevezetesebb bölcsészeti munka ... 2 K. helyett -75 «	« A világ vége ... (2 K.) -50 «	Rényi: Rinaldo-Rinaldini ... (2 K.) -50 «
9. «A jog keletkezése és fejlődése», elismert szakmunka ... 1 K. helyett -25 «	Gaal K.: Válás előtt és Válás után ... (2 K.) -50 «	Rio: Betyárok ... (2 K.) -50 «
10. «A népfajok sorsa», az egyes népek jellem-zése és a faji átalakulásra beható realizmus hatását tárgyaló irodalmi becsü mű 3 K. h. 1.- «	Gorkij: Szegény emberek ... (2 K.) -50 «	Sienkiewicz: Polgár és nemes ... (2 K.) -50 «
11. «Eszményeink», az idealizmus és realizmus árja szerint módosuló eszmények beható tár-gyalását tartalmazó mű ... 3 K. helyett 1.- «	Gutius: A vádlottak padján ... (2 K.) -50 «	Shakespeare: A velencei kalmár ... (2 K.) -50 «
	« Jómádarak ... (2 K.) -50 «	« Hamlet ... (2 K.) -50 «
	Gyp: Ginette boldogsága ... (2 K.) -50 «	« Antonius és Cleopatra ... (2 K.) -50 «
	Kenedi: Gyarlóságok ... (2.80 K.) -70 «	« Leár király ... (2 K.) -50 «
	Kielland: Nyomorban ... (2 K.) -50 «	Stevonson: Az öngyilkosok tanyája ... (2 K.) -50 «
	Knuth: Éhség ... (2 K.) -50 «	Szomorj: Párisi mesék ... (2 K.) -50 «
	Koek: A fehér ház ... (2 K.) -50 «	Szűts J.: Pokol ... (2 K.) -50 «
	« Szerelmi harc ... (2 K.) -50 «	Tolsztoj: Mi a művészet ... (2 K.) -50 «
	« A három nadrágos ember ... (2 K.) -50 «	« A kozákok ... (2 K.) -50 «
	« Párisi kalandor ... (2 K.) -50 «	« Korunk rabszolgasága ... (1.00 K.) -40 «
	« Három szoknyás leány ... (2 K.) -50 «	Tótvölgyi: Végzet ... (2 K.) -50 «
	Kovács: Adókezelési könyv ... (1 K.) -25 «	Turgenjev: Az elhódított hódító ... (2 K.) -50 «
	Dr. Lahmann: Hogyan táplálkozzunk ... (2 K.) -50 «	Verne Gy.: Kin-Fu ... (2 K.) -50 «
	Mantegazza: A férjhezmenés ... (2.40 K.) -60 «	Zóla: Nana ... (2 K.) -50 «
	Marlitt: A kék szakál ... (2 K.) -50 «	« Pénz ... (2 K.) -50 «
	Maupassant: Fifi kisasszony ... (2 K.) -50 «	
	« Mámoritó történetek ... (2 K.) -50 K.	
	« Boldog és boldogtalan szerelem ... (2 K.) -50 «	

Rendkívül érdekes dráma

A LELKIISMERET

írta
Paul Anthelme.

Diszes kiadás 10 képpel igen finom papiroson.

Ára 2 korona. Ara 2 korona.

A „Hazánk“ előfizetői 25% kedvezményt kapnak.

A dráma főhőse egy falusi plébános, ki a gyónási titok áldozata.

Megrendelhető lapunk kiadóhivatalában.

CONTINENTAL KÁVÉ-IMPORT TÁRSASÁG.

Magyarországi főraktár és központi iroda:

Budapest, V., Lipót-körut 13. sz.

Raktárak: Trieszt, Hamburg, Amszterdam.

Nagyrabesült vevőink tájékoztatására van szerencsénk megjegyezni, hogy a budapesti főraktárunkon csak a legfinomabb és legemesebb kávét tartjuk; a forgalomban annyira elterjedt festett, mosott és praparált kávék raktárunkon nincsenek. Külföldi raktárunkból (legkisebb mennyiség 60 kilo) minden létező kávéfaj kapható.

Mintakkal szívesen szolgálunk.

4 1/2 kilós postacsomagokban, ha többféle is, bérmentve küldünk bárhova a posta bérrel drágább árban.

Árjegyzék kivonat.

Az árak Budapesten átvéve értendők.

1 kilo Reklámkávét, Santos faj, tiszta K 1-80

1 * Superior háztartási kávé, tiszta izü ... 2.-

1 * Jamaica nagyszemű világos ... 2.20

1 * Domingo, előkelő jó kávé, Jáva faj ... 2.40

1 * Guatemala, Cuba faj ... 2.60

1 * Jáva kávé óriás nagy ... 2.30

1 kilo Valódi Cuba, Portorico, Nelszery, Ceylon, Mocca v. arany Jáva, finom és szemes fajok K 3.20
1 * Legfinomabb és nagyszemű valódi Cuba, Portorico, Nelszery, Ceylon, Mocca, vagy arany Jáva ... 3.00
1 * Gyöngykávé középfinom zöld ... 2.80
1 * Gyöngykávé legfin. zöld ... 3.00
Pörköltve 25%-al drágább.

Rendkívüli árleszállítás!

Az idény előrehaladottsága miatt óriási raktáromon felhalmozott legkülönfélébb kitünő minőségű szövetekből, **a míg a készlet tart**

egy egész férfi-öltönyt 12 forintért

mintaszerűen berendezett fővárosi férfiszabó-termemből **csakis mérték szerint** a legdivatosabb szabással és legjobb hozzávalóval. Elég, ha a megrendelő az alább felsorolt szövetekből választ és a kívánt minőséget és színt az alábbi mértékutastítás pontos kitöltésével együtt hozzám beküldi. Megbízható, szolid kiszolgálásáról kezeskedik üzletem általánosan elismert jó hírneve és ezer meg ezer **elismerő levél** vidéki tisztelt megrendelőimtől. A megrendelt öltöny 6 nap alatt elkészül és azt **utánvétellel** szállítom.

Ha egy helységben három öltöny rendeltetik, szabászatot nagyobb mintagyűjteménnyel saját költségemen küldöm oda.

Tiszta lelkiismerettel ajánlom az uri közönségnek, hogy legközelebbi ruhaszükségletüknél nálam minél előbb egy próba-rendelést tegyenek. Előre is biztosíthatom, hogy a rendelt ruhával a legmesszebbmenő igényekkel szemben is minden tekintetben meg lesznek elégedve.

Sacco-öltöny, egy- vagy kétsoros, csakis mérték után készítve

finom (fekete, kék, szürke, drapp és barna) szövetből
 finom zsolnai egyszínű lodenből (szürke, drapp és zöld színben)
 finom brünni posztóból (fekete, sötétkék és barna színben)
 legfinomabb reichenbergi posztóból egyszínű (fekete vagy sötétkék színben)

választás szerint
 csak
tizenkét
 forint.

Lichtmann Sándor férfiszabó-mester.

BUDAPEST, VII., Rottenbiller-utca 4/b. I. em. 20.

Mértékvételhez való utasítás (férfi sacco-öltönyhöz).

Kabát számára:	centiméter	A mellény számára:	centiméter
Háthossza (a gallérvarrástól kezdve, tehát gallér nélkül)		A mellény hossza (az inggallér hátsó gombjától kezdve az egész hosszát elől megmérve)	
Hátzelessége (az egyik ujjavarrástól a másik ujjavarrásig mérve)		A nadrág számára:	centiméter
Ujjhossza (a hát ujjavarrástól kezdve egészen a manzsettáig megmérve)		Külső nadrág hossza (a csipőtől kezdve egészen a cipő sarkáig megmérve)	
Mellbőség a mellényen át (kabát nélkül) a hóna alatt egészen a mellen és a hátán át megmérve		Belső nadrág hossza (a lábköz varrástól kezdve egészen a cipő sarkáig megmérve)	
Hasbőség (a mellényen át a has és a hátán át megmérve)		Hasbőség (a mellény alatt a has és a hátán át megmérve)	

Ha egy mintaruhát beküld, akkor a mértékvétel szükségtelen.

A sok ezer elismerő levél közül néhányat Gászner Béla kir. közjegyző által hitelesítve ideiktatunk.

Tekintetes Lichtmann Sándor urnak, Budapesten.

A küldött ruha minden tekintetben kifogástalan s alkalomadtán bárkinek is ajánlani fogom cégét.

Javadka, 1901 május 15-én.

Tisztelettel

Harsányi Béla,
 segédjegyző.

Tisztelt Lichtmann ur!

Az öltözetet megkaptam, mely teljesen megfelel, úgy a kiállítás, mint pedig a szövet. Egészen meg vagyok elégedve. Tisza-Roff, 1901 május hó 10.

Tisztelettel

Nedlicsek János,
 kir. dohánygyári hivatalnok.

Tekintetes Lichtmann Sándor urnak, Bndapesten.

A ruha megérkezett, pompásan áll. Csinos és elegáns kiállításáért fogadja őszinte elismerésemet. Hosszuszó, 1901 május hó 21.

Ungár Adoll,
 járási m. kir. állatorvos.

Tisztelt Lichtmann ur!

A télikabátot megkaptam. Minden tekintetben meg vagyok elégedve. Bucsom-Szát, 1901 november 16.

Tisztelettel

Quiciu Vazul,
 tanító.

Tisztelt uram! A küldött ruhákkal minden tekintetben meg vagyok elégedve. A t. céget ismerőseim körében ajánlani kötelességemnek ismerem.

Bodrogkő-Váralja, 1901 április 28.

Teljes tisztelettel

Záhorszky István,
 lelkész.

Tisztelt Lichtmann ur!

A ruhát megkaptam és igen meg vagyok elégedve, úgy a szövetellel, mint a szabással. Hajmáskér, 1901 április 9.

Tisztelettel

Szalay János,
 s. jegyző.

Minden szó 3 fill.

Vastagabb betűből 5 fill.

APRÓ HIRDETÉSEK

A legkisebb hirdetés

ára: 30 fillér.

A Magyarság minden előfizetőjének egy 10 szóból álló apróhirdetést havonként 10-szer ingyen közlünk.

Az apróhirdetésekre beérkezett kérdésközpontok ingyen felvilágosítást adunk, ha a tudakozó a szükséges válaszbélyeget beküldi. Ha valaki körülmenyesebb értesítést kíván, a szükséges válaszbélyeget felül még 40 fillérrel küldendő.

48 éves

megbízható özvegy nő szakácsnénak ajánkozik helyben vagy vidékre. Hunyady-utca 11. sz. a házfelügyelőnél. 2587

Nyári üdülés

céljából 3-4 fős teljes ellátásra elfogadjatik jutányos fizetés mellett. — Némegy Imre postamester-nél, Domony (Pestmegye).

Művészies munka!

KLEIN ADOLF
férfi-szabó üzletében

Budapest, VI., Dessewffy-u. 23.
„Munkácsi”-hoz.

Készít mérték szerint öltönyt vagy felöltőt 15 főtől feljebb gyapjuszövet maradékból. Vidéki megrendelések pontosan teljesítenek. Kívánatra mintákat küldök. Akadémiai szabászat szerint. Több évi tapasztalatomat Neuländer Testvérek és Welner és Grünbaum cs. és kir. udv. szabóknál szereztem.

Eladó

egy jó karban levő fűkaszáló gyűjtővel. Fazekas Jánosnál, Kovászna.

WEISZ JÓNÁS

órá- és ékszer-üzlet
Budapest, VI., Váci-körút 53.

Olcso jó és pontos kiszolgálás. Három évi jótállás. Nagy választék inga-, zseb- és fali-órákban. Javítások házból és házhoz szállítottnak.

SZABÓ-féle vendéglőben

VI. ker., Váci-körút 53.

(Alkotmány-utcaival szemben) izletes háziás étkezés d. u. 8 óráig. Kitűnő természetes ceglédi, balaton-melléki és moori borok, ugyszintén világ írú steinföldi, gráci márciusi sör kimérése, mérsékelt polgári árak.

Bloch S.

okl. tan- és gyakorló könyvelő, Erzsébet-körút 58, középez felöltöket a magas m. kir. miniszterium engedélye alapján az egyszerű és kettős könyvvitelben, kereskedelmi levelezés, szép és helyesírásban, valamint a magyar és német nyelvben. Hölgyeknek külön oktatás. Vidékiek levélbeli szejtíthetják el a könyvitelt.

Utimester

évi 800 kor. fizetéssel, 100 kor. lakbórral és 393 kilométer után kilométerenkint 6 korona 60 fillér utazási általánnyal javadalmazva, felvétetik. — Határidő: július 29. Cim a kiadóhivatalban. (1908)

Több pénzügyőri

vigyázó 1 korona 80 fillér napi zsolddal, 50 fillér havi szalma- és mosáspénzzel, 100 kor. évi ruhaátalánnyal, természetbeni lakás és ágynemű, valamint szabálszerű mellékletményekkel javadalmazva, felvétetik. Határidő: aug. 10. Cim a kiadóhivatalban. 1901

Országos

középiskolai tanáregyesület közlönye, 32 évről keménykötésben, jutányos áron megkapható. Becsek Sándor ny. főgym. tanárnál, Szatmáron.

Egy udvari

lakás azonnal kiadó IX. ker., Csillag-utca 4.

Pénzkölcsönt!

Kis- és nagybirtokosoknak, kiknek birtokait nagy kamatu adósság terheli és ezt olcsó kamatos pénzzel akarja kifizetni, avagy ha új kölcsönt akar felvenni, oly pénzt, melyre csak 4% kamat fizetendő s mely kamattal a tőke is törlesztve lesz s adós bármikor felmondhat, a pénzügyintézet azonban nem mondhat fel, teljes bizalommal forduljon

Grünfeld S.-hez
Budapest, Király-u. 23. sz.

1 forint

heti részletre elegáns férfiruhák mérték szerint olcsó áron kaphatók. Weisz Jakab József-körút 31/a.

MAGYAR KERESKEDELMI IRODA.

(Tulajdonos BOTH DEZSO).

Ingatlanok, birtokok, házak és üzletek

adás- és vevési vállalat,

hol mindenkor a fővárosban s egy a vidéken bérházak, kastélyok, urilakok, családházak, telkek, ugyszintén birtokok eladásra ugy megvételre mindenkor előjegyzésben vannak. Megbízások lelkiismeretesen s legnagyobb discrecióval pontosan és gyorsan teljesítenek.

Iroda: Vörösmarty-utca 48. sz.

(Megkeresésre válaszbélyeg.) 55/11.

Hirdetéseket

felvesz a

„Magyarság”

kiadóhivatala

Szentkirályi-u. 28.

és fiók-kiadóhivatala

VIII., Kerepesi-ut 29. sz.

Feltűnést keltő legújabb francia próba-babák. 2

2 Darabja állvánnyal, minden alakban csak 2 6 korona. 2

2 Magyarország legnagyobb játékbaba-javító Intézete. 2 2 2 2 2 2

Francia játékbabák legolcsóbb árban. 2 2 2 2

BERNHARDT B. FIAI

magyar próba- és játékbaba gyári telepe

Budapest, Király-u. 7. és Rombach-u. 15.

Arjegyék ingyen és bérmentve. (120)

Kedvezmény t. olvasóközönségünknek!

Budapesti Bazár

dus tartalmu, magas színvonalu és a legolcsóbb magyar modern divatlap.

Előfizetési ára postai küldéssel vagy házhoz szállítva negyedévenként

— Egy korona 50 fillér, —

a kik azonban kiadóhivatalunknál, VIII., Szentkirályi-utca 28. rendelik meg, azoknak jóval mérsékelt ár mellett, kedvezményképen

1 korona 30 fillérért

szállítatjuk.

A „Budapesti Bazár” bármely hónap elsejétől megrendelhető.

A Budapesti Bazár minden számában kitűnő szépirodalmi rész, 40—50 ábrát tartalmazó divatrész, természetes nagyságu rajz- és kézimunkákat tartalmazó szabásiv, díszes boríték van. A szabásminták magyarázata világos és könnyen megérthető.

A Budapesti Bazár a társadalom minden osztályának igényeit kielégíti. A divatot kereső urinőknek és a munkás szabónőnek egyaránt szüksége van ez

olcsó magyar divatlapra.

A Budapesti Bazár megjelenik havonként kétszer, minden hónap elején és közepén.

Megjelent! Megjelent!

Kompolthy Tivadar

Tengerész és ismert magyar író

Mikor egy új világ születik

című érdeklészítő, mozzanatokban rendkívül gazdag regénye. Azt írja meg ebben a szerző, hogy Amerika ős rengetegeiben a vallásos hit terjesztői, a misszionáriusok mint teremtenek óriás küzdelmek között egy civilizált államot.

A csinos kiállítású kötet ára 1 korona 50 fill.

A „Magyarság” olvasói 1 korona kedvezményes — áron megrendelhetik kiadóhivatalunkban. —

Vidékre postán küldve 20 fill.-rel több.